

ŽINIOS IŠ PAVERG- TOS LIETUVOS

LIETUVOS MOKYKLOSE NE- VYKSTA PLĖSTIS KOMU- NISTŲ ORGANIZACIJOMS

Šią tiesą patvirtina ne kas kitas, kaip patys Lietuvos komunistų laikraščiai. Taip "Tiesa" Nr. 273 rašo: "Kai kuriose mokyklose dar visiškai nėra komjaunimo organizacijų. Kau- no VI ir VII gimnazijose iki šio laiko nesuorganizuotos komjaunimo organizacijos, nors ten sąlygos yra ir palankios — yra daug mokinių."

Toliau laikraštis rašo: "Švenčionių gimnazijos vadovybė ir mokytojų personalas visiškai nevertina komjaunimo darbo ir neskiria jam reikiamo dėme- sio. Šioje gimnazijoje komjaunimo organizacija veikia jau trejus metus, bet teturi vos tris komjaunuolius. Čia niekas komjaunimo organizacijai ne- padeda, mokytojai nepalaiko su komjaunuoliais ryšių, nepopu- liarina moksleivių tarpe komjaunimo organizacijos tikslų. Švenčionių apskrities komjaunimo komitetas visiškai nesirū- pina komjaunimo organizaci- jos augimu mokyklose."

LIETUVOS STUDENTAI NE- PASIDUODA KOMUNIZMO ITAKAI

Bolševikų "Tiesa" nusiskun- džia, kad dalis Lietuvos stu- dentijos "tebeklaidžioja bur- žuazinio mokslo labirintuose, traukiama atgal kai kurių at- silikusių buržuazinio Lietuvos universiteto tradicijų. Toliau laikraštis pažymi, kad universi- tete daromi pranešimai, kurie neturėtų būti skaitomi, nes jie neturėtų nieko bendro su ko- munistine-marksistine pažiūra į esminius dalykus ir rėmėsi buržuaziniais šaltiniais, o ne komunistų."

KIEK DABAR LIETUVOJE ISEINA LAIKRAŠČIŲ

Pagal "Elitos" iš "Tiesos" pa- skelbtus duomenis, šiuo metu Lietuvoje teiseina 7 laikraščiai ir 8 žurnalai. Į šį skaičių įeina laikraščiai bei žurnalai leidžia- mi Lietuvoje ir Rusų bei Len- kų kalbomis.

Kaip žinome, Nepriklausomo- je Lietuvoje periodiškai buvo leidžiama apie 250 laikraščių bei žurnalų.

Tas pats laikraštis nusiskun- džia, kad Lietuvos žmonės bol- ševikų laikraščių neskaito, o kai kur net švietimo bei kultu- rinį įstaigų dauguma, klubai, skaityklos, bibliotekos neuži- prenueravę periodinės spau- dos. Visai blogi reikalai esą su laikraščių platinimu. Jie iki šio laiko platinami daugiausia ne prenumeratos keliu, bet par- duodami atskirais egzemplio- riais.

NORI ŽIBALO, PIRK IR BALALAIKĄ

"Tiesa" iškelia pačių bolše- vikų neteises. Girdi, Uteno- je visų prekių, skirtų apskričių kooperatyvams 50% paliekama mieste, o tik 50% paskirstoma patiems valstiečiams. Jeigu valstietis nori pirkti žibalo, jam prievarta brukama odeko- lono. Pati "Tiesa" rašo: "Atel- na žmogus pirkti keletą kilo- gramų žibalo, kartu be jokių kalbų privalo pirkti ir bonką odekolono ar balalaiką. Taip "parduoti" kaip ir dabar "par- duodama didžiuliai kiekiai dar- bo valstiečiams visiškai nere- kalingų gaminių."

DIRVA

THE FIELD

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State

No. 37

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO September-Rugs. 17, 1948

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio
Subscription per year in advance
In the United States \$3.00
In Canada .. \$4.00 Elsewhere .. \$4.50

Entered at Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

(33-ti metai :: 33rd Year)

Sako, Sovietai Pasirengę Užimti Berlyną

Komunistų Tardy- me vis Susekama Naujų Sovietų Agentų

Kongreso komisijos tar- dymas sovietų šnipų veik- los iškėlė aikštėn dar vieną komunistą, Steve Nelson, kuris yra vakarinės Penn- sylvanijos komunistų parti- jos pirmininkas, tačiau at- sisakė pasakyti ar jis yra komunistas, o į Kongreso komisijos klausinėjimus at- sakinėjo įžeidžiančiai ir su pašaipa.

Nelson, gal but žydas su pakeista pavarde, paeina iš Jugoslavijos ir yra jau ga- vęs Amerikos pilietybę. Kongreso komisija išne- šė Nelsonui apkaltinimą už paniekinimą Kongreso.

Tardomas ir Dr. Kamen, kuris buvo pavartytas iš atominės bombos darbų ka- ro laiku kaip neištikimas. Jis sako nėsas komunistas ir jokių paslapčių niekam neišdavęs. Jis komisijai su- teikė labai svarbių žinių.

Atominės bombos paslap- čių vogime įtartas vienas inžinierius, Arthur Adams, Suomii kilmės, kuris dau- giausia gyvena Kanadoje, ir dabar tikima jis yra pa- bėgęs iš Suv. Valstijų.

Buvęs komunistas negras Hewitt, kuris buvo laikinai pasišalinęs, dabar vėl atsi- rado. Jis liudija prieš ko- munistę Claudia Jones, ku- ri tardoma sąryšyje su de- portavimu, kaip ne-pilietė. Tas negras nupasakojo kaip komunistai Ameriko- je ėmėsi smarkiai paruošti negrus revoliucijai, tikrin- dami kokias geroves jie at- sieks išvertus kapitalistinė šalies valdžia.

BERLYNO RAUDO- NUJŲ DEMONSTRA- CIJA

Berlyne, Rugs. 12, komu- nistai buvo surengę demon- straciją Rusų zonoje. Tikė- tasi riaušių, bet neįvyko.

Amerikos šarvuoti auto- mobilai saugojo gatves sa- vo Berlyno dalyje, sulauky- mui demonstrantų pasikė- sinimo pulti į Amerikiečių ir Britų bei Prancūzų sritį.

Vokietijoje, sovietų zono- je, kartojasi neramumai ir riaušės prieš sovietinę sis- temą; žmonės protestuoja dėl stokos maisto.

Rusai išsiuntė apie 5,000 specialiai paruoštos raudo- nosios policijos į strategi- nes Rytinės Vokietijos da- lis.

U. S. ARMIJA ir Laivy- nas vėl pradėjo priimti mo- teris militarinei tarnybai, kaip buvo daroma karo me- tu.

New Yorke baigėsi ne- kurių trokų vežiojų strei- kas, keli tukstanciai grįžo dirbti. Jiems sutikta pakel- ti mokesčius po 17½c val.

UŽGOBIMUI LAIKAS NUSTATYTA PO PREZIDENTO RINKIMŲ

Nori Pasinaudoti Prezi- dento Rinkimų Val- džios Netikrumo Laikotarpiu

Berlyne leidžiamas vie- nas liberalis demokratinis laikraštis paskelbė kad ko- munistai turi Maskvoje pa- ruošta planą užgrobti visą Berlyną tuoj po Amerikos prezidento rinkimų, Lap- kričio mėnesį.

To laikraščio tikrinimu, Rusai davė Vokiečiams ko- munistams įsakymus pad- dinti riaušiškas demonstra- cijas paėmimui miesto kon- trolės, nes Maskva visai nenori jokių keturių vals- tybių tarybų baigimui Ber- lyno blokados.

Iki nustatytai miesto už- grobimo dienai, komunistai kels visokias riaušes, strei- kus ir demonstracijas suda- rymui mieste nepakenčia- mos padėties.

Maskvos galvų manymu, po prezidento rinkimų per- du mėnesiu Amerikoje ne- bus pilnos valdžios, nes se- nas prezidentas galys ap- nileisti pareigose jei pralai- mės, o naujai išrinktas pre- zidentas nuo Lapkričio 2 iki Sausio 1 negali užimti vietos.

Sovietai dar laukia oro pablogėjimo, kada Ameri- kos lėktuvai bus trandomi ir negalės pristatyti Berly- no gyventojams savo zono- je maisto ir reikmenų. Žie- ma reiks ir kuro pristatyti, o tas viskas bus nelengva, ir tas, komunistai tiki, pri- sidės prie jų laimėjimo.

Netiki kad karas tuoj kils

Gen. Clay, Amerikos mi- litarinis gubernatorius Vo- kietijoje, iš savo pusės pa- reišė jog jis netiki kad ka- ras su Rusais būtų visai netoli.

Gen. Clay sako, vargu Rusai stengsis Berlyną pa- daryti varžytine visos Vo- kietijos klausimo išspren- dimui.

Jis toliau įrodinėjo jog Amerika padės dar viso- kiasias galimas pastangas rasti su Rusais susitarimą, pirm negu griebis jėgos.

Tuo tarpu, Maskvoje Va- karų demokratijų atstovai vis dar tupinėjo ir prašinė- jo Stalino ir Molotovo tar- tis su jais.

Rugs. 15 dieną iš Londo- no praneša kad Amerikos, Britanijos ir Prancūzijos atstovų tupinėjimas Krem- liaus carams baigėsi ir ta- rybos bus perkeltos į Pa- ryžių, kur tuoj prasidės United Nations posėdis.

Amerikos spauda pradė- jo žiauriai piktintis Ameri- kos tokiu pasižeminimu — tupinėjimu prie Kremliaus durų jieškant susitarimo durų, prašant atšaukti Ber- lyno blokadą.

AUKŠTIEJI VADAI APTARĖ KARO PA- VOJAUS PADETĮ

Washingtonė įvyko auk- štų U. S. vadų pasitarimas Berlyno klausimu. Pasita- rimų tikslas nėra paslaptis — kad Amerika privalo ruošti visokiems įvykiams, kartu ir karui.

Tame pasitarime dalyva- vo ir Britanijos bei Pran- cūzijos atstovai.

Kadangi Rusai darosi vis atkaklesni ir drąsesni, rei- kia apsirūpinti padėti su- tiktai akis į akį.

Aukštieji karo vadai dis- kusavo net ir tai kaip ilgai Amerika su savo Europoje esančia kariuomene galėtų atsilaikyti prieš Rusų didė- lę armiją, jei sovietai grieb- sis Vakarų valstybes stum- ti iš Berlyno.

Adm. Leahy sako netiki ar Amerikiečiai galėtų iš- silaikyti prie Reino nors 10 dienų, kadangi Rusai turi Vokietijoje apie 600,000 ka- riuomenės.

Adm. Leahy pataria ap- leisti Berlyną, ir sako ne- turėsime toliau nesusipra- timų su Maskva.

Tas admirolas, žinovas jurų karo, nesupranta tik- ros padėties. Rusai tik to- ir nori kad Amerikiečiai iš- eity iš Berlyno, o tas visai užmuštų demokratinių Eu- ropos šalių dvasią.

Pagaliau visi aukštieji vadai sutarė kad iš Berly- no nesitrauks ir nebandy- numaldyti Staliną, kaip bu- vo daroma stengiantis nu- maldyti Hitlerį.

Sakoma, buvo numatyta dar vienas pasimatymas su Stalinu pareikalavimui kad būtų nuimta Berlyno blo- kada.

MASKVA SIEKIA UŽ- GROBIMŲ AZIJOJE

Anglijos užsienių sekre- torius paskelbė kad sovie- tai vykdo savo planingą už- simojimą pagrobti pietryti- nę Aziją. Visur vykdoma gerai paruošti planai kelti riaušes ir visokius nesusi- pratusimus, kad kiti nepajė- gtu nei sužiuoti kur kas da- rosi.

Anthony Eden, kitas An- gas diplomatas, įrodinėja kokiu būdu komunistai pa- sirengę pagrobti Malaya ir Burma, Azijoje.

Holandijos valdžia išlei- do įsakymą sulaukyti visą komunistų veiklą Holandi- jos Rytų Indijoje, Azijos salose.

GREEN, A. D. F. pirmi- ninkas, tikrina jog CIO sa- vo veikla padeda palaikyti Amerikoje stiprią Maskvos agentų penktą koloną, dir- bančią išvertimui šios ša- lies valdžios.

COULD-BE A K.O.

By COLLIER

Inflacija šalyje būtų greitai nukovota jeigu būtų padidinta reikmenų produkcija, padidinus darbingumą.

PRANCUZIJOJE VĖL NAUJA VALDŽIA

Prancūzijoje vėl sudary- tas koalicinis ministrų ka- binetas su premjeru Henri Queuille, kuris yra konser- vatyvis socialistas; Schu- man, buvęs premjeras, iš katalikų pusės, liko užsie- nių reikalų ministru. So- cialistai pasiėmė sau 5 vie- tas iš 14. Komunistai ir de Gaullistai ignoruoti, ne- pakviesti į kabinetą.

Rugs. 16 Paryžiuje ko- munistai iššaukė streiką ir sukėlė riaušes, kuriose su- žaista apie 100 žmonių. Streikai pasikartoja pa- skirose Prancūzijos dalyse.

U. S. BIUDŽETAS 1950 METAMS BUS \$45 BILIJONAI

Sekantis U. S. Kongresas gaus valdžios kástų biudžet- a sumoje mažiausia 45 bi- lijonų dolarių, 1950 metų valdžios operavimui. Ypač didelių sumų reikės šalies ginklavimo palaikymui, sa- ko ginklavinimui bus skiria- ma \$15 bilijonų.

KOREJOJE, Rugs. 15 iš- tikus traukinio nelaimė, užmušta 37 Amerikos kar- eiviai. Vienas pasažierinis traukinys įlėkė į kitą, o ka- dangi Amerikiečiai radosi užpakaliniam vagone, jie daugiausia ir nukentėjo.

Išvažiavo. Rugs. 10 ap- leido New Yorką ir iškelia- vo Rusijon sovietų konsula- turų nariai New Yorke ir San Francisco. Jie išsive- žė bagažus pilnus Ameri- konišų cigarečių, šokolado, muilo, miltų ir cukraus.

U. S. pasiuntė dar 40 lėk- tų į Vokietiją gabenimui į Berlyną maisto.

TRUMAN IR DEWEY PRADEDA RINKI- MŲ VAJŲ

Artėjant rinkimams, abu prezidento kandidatai — Truman ir Dewey — išsi- rengia plačioms kelionėms į visą šalį, savo rinkimų va- jaus kalboms. Truman nu- matęs pasakyti apie 100 kalbų įvairiuose dideliuose ir mažuose miestuose.

Gub. Dewey pradeda savo vajų su Rugsėjo 20, vykda- mas į vakarus, aplankys daug tų miestų kur Tru- man bus kalbėjęs.

Amerikos spaudos 69% dienraščių remia Thomas A. Dewey kandidatūrą. Vi- si ženklai rodo kad Dewey bus išrinktas prezidentu.

Dewey nori kad ir Kon- greso diduma būtų išrinkta Republikonai, nes didumai atitekus Demokratams, su jais prezidentui vėl bus bė- da susikalbėti, kaip dabar buvo Trumanui.

Prez. Truman susilaikė nuo važiavimo kalbėti į pie- tines valstijas, kur jis no- rėjo skelbti suteikimą ne- grams lygių teisių. Wallace ten apmėtytas kiaušiniiais, o Truman bijo gauti dau- giau ko. Iki šiol pietinės valstijos balsuodavo tik už Demokratus.

Louisiana valstijoje net atmesta Trumano ir Bark- ley vardai, jie nebus padėti ant baloto Lapkr. 2 balsa- vimams.

Pakistane, Indijoje, mirė musulmonų vadas, Moha- med Ali Jinnah, 71 m. am- žiaus.

Indijoje vėl prasidėjo su- kilimai, kuriuos numalsinti pasiūsta kariuomenė. Už- mušta daug žmonių.

Luzon, Filipinų salose, iš- tikus riaušėms tarp sukilė- lių, užmušta 45 žmonės.

Didžiausias Maisto Der- lius Šalies Istorijoje

Kaip šiomis dienomis Agri- kultūros Departmentas skelbia, šios šalies ukininkai gaus di- džiausią maistą derlių šalies is- torijoje. Savu keliu, ukininkai gaus ir didžiausias inegaus už savo ūkių produktus.

Turint mintyje kad valdžia paremia ukininkus pinigais pa- laikymui maisto kainų aukštų, už šešis pagrindinius augalus — kviečius, kornus, vatą, tabaką, pynacius ir ryžius — ukininkai gaus apie \$13,388,000,000 (per- nai irgi buvo geras derlius ir ukininkai gavo \$12,287,517,000 inegų).

Kornų numatyta bus 3,528- 815,000 bušelių (pernai gauta 2,400,952,000 bušelių).

Kviečių gauta 1,284,995,000 bušelių (pernai 1,364,919,000 buš.)

Vatos — 14,219,000 rišulių (po 500 svarų rišulis).

Tabako — 1,787,723,000 sva- rų.

Pynacų — 2,302,405,000 sva- rų (pernai 2,187,985,000 sv.)

Ryžių — 76,993,000 svarų. Gauta didesnis derlius avi- žų, miežių, linų ir šieno.

\$48 MILIJONAI LINŲ AUGINTOJAMS

Federalė valdžia per Agri- kultūros Departmentą per dvi pastaras savaites išmokėjo net \$48 milijonus linų augintojams palaikymui linų sėmenų kainos aukštai. Valdžia nupirko 8 mi- lijonus bušelių sėmenų iš linų augintojų, po \$6 bušeliui, kad sėmenų kainos nenupigytų.

Tai net \$12 milijonų daugiau negu šią vasarą valdžia išleido supirkimui bulvių iš jų augin- tojų, kad bulvių kaina neatpig- tų.

Valdžia taip pat ir toliau tę- sia supirkimą kiaušinių, palaik- ymui aukštų kiaušinių kainų.

Nuo šių metų Gegužės mėne- sio valdžia supirko 75 milio- nus kiaušinių, už kuriuos už- mokėjo vištų augintojams apie \$31 milijoną.

Kai valdžia superka bulvių, kiaušinių, ar sėmenų ar kitų ūkių produktų perviršių, uki- ninkai tada, jau turėdami iš valdžios sumas pinigų, nesku- bina likusius savo produktus parduoti, taip kad jų kainos lengva palaikyti aukštomis ir sunaudotojai turi krapstyti sa- vo kišenių norėdami tuos pro- duktus įpirkti.

\$12 MILIJONŲ JAPONIJAI..

U. S. Ekonominės Koopera- cijos Administracija patvirtino skyrimą \$12 milijonų paremti Japonijos vatos medžiagos iš- vežimą į Azijos salas, tuomi pagelbstint sustiprinti Japonų audimo industriją.

GASOLINO išdėbėjai išra- do pagerinimą ir sustiprinimą

gasolino taip kad, jų tvirtini- mu, rytojaus automobilių inži- nai galės važiuoti 25 nuošim- čius daugiau mylių ant galio- no. Jau ir taip, nuo 1930 me- tų, kuomet pradėta įvairūs pa- sažierinių karų pagerinimai, gasolinas sunaudojamas 30% naudingiau negu pirm to.

PENNSYLVANIJOJE

LENKISKAS BIMBA

Didelė Pittsburgho Lenkų koloniją ir apylinkes lanko Detroito leidžiamo Lenkų komunistų laikraščio agentas, K. Niemyski, kuris sako neseniai buvo nuvykęs į Lenkiją, ir parvežęs iš ten filmas, rodo jas ir pasakoja apie "tikrą padėtį Lenkijoje". Jo tikslas, žinoma, yra girti Lenkijos komunistų valdžią, kaip darė Lietuvis komunistas Maskvos agentas A. Bimba, pora metų atgal buvęs nuvykęs į sovietų pavergtą Lietuvą.

Nors ir Lenkų, kaip ir Lietuvos, komunistų ir jiems tikinčių yra nemažai, tačiau kiti Lenkai piktinasi tokiu parsišlavėlio darbu ir nenori duoti net salės jo filmams rodyti ir kalboms sakyti.

MIRĖ BUVĘS MAYORAS WILLIAM N. MCNAIR

Rugs. 10 mirė vienas iš buvusių spalvingiausių Pittsburgho politikų šio miesto istorijoje, buvęs mayoras William N. McNair. Jis buvo 67 metų amžiaus, advokatas iš profesijos. Buvo išrinktas mayoru 1933 metais, kada Demokratams sekėsi, darant visokius New Deal pažadus. Jis betgi turėjo pasitraukti iš mayoro vietos po dviejų metų ir 10 mėnesių dėl spaudos didelio kritikalavimo jo visokių darbų, kurie vis buvo pripažinti netaktiški.

Mirė jis St. Louis, Mo., mieste, kur buvo nuvažiuojęs sakyti kalbą. Ten jis buvo nulydėjęs savo žmoną ir geležinkelio stotį, ji važiuavo į Houston, Texas, palankyti savo dukterį. Vos traukinys apleido stotį, McNair stotyje tuoj ir susmuko, nuo širdies ligos.

McNair buvo Pensilvanijos pilietis, gimęs Middletown, Pa. Teisų mokslą baigė Michigan universitete 1903 metais ir beveik tuoj pat pradėjo sprautis į politiką, tikrindamas kad tik taip jaunas advokatas gali užsipelninti duonos kąsnį.

Jam politikoje ilgai nesisekė. Šmet jis buvo manęs statyti savo kandidatūrą į Demokratų partijos prezidentus ar nors vice prezidentus. Dabar buvo kandidatu į valstijos legislaturą.

PIENO REIKALAI NEPASIBAIGIA

Iš Harrisburgo praneša kad valstijos pieno komisijonieriai susiduria su teismo byla dėl sutikimo pakelti pieno kainą dviejose srityse, Pittsburgho ir Scranton-Wilkes-Barre.

Pittsburghas sako pabranginimas pieno po 11° kvartai yra per daug.

Wilkes-Barre groserininkų organizacija sako, pakėlimas nėra pakankamas, nori kad pienas būtų pabrangintas po 21° centu kvortai.

Komisijonieriai dėl to traukiami teismo atsakomybėn, bet valstijos advokatas atsisako jų pusę ginti.

TAKSAI KELIAMI

Turimos žinios iš 20 šios šalies miestų parodo kad juose pakilo miesto ir apskričių reikalams taksi. Tikrai keturi miestai — Seattle, Kansas City, Boston ir Omaha — praneša taksų sumažėjimą.

DIRVA — vienatinis Lietuvos laikraštis Ohio valstijoje. Kaina metams tik \$3.00.

RAKETIERIŲ GAUDYMAS

Pittsburgho policija ilgai vedė tyrinėjimus slapto raketierių veikimo. Liudymai paaukšta apie 30 detektyvų kuriems buvo pavesta tyrinėjamai daryti.

Tyrinėjamai buvo pradėti 26 Liepos, ir nuo to laiko dikčiai kas atskleista.

Vienas iš svarbiausių gemblerų susekimų yra tai raketierių įsigyvenimas dviejose kambariuose Fort Pitt vietbutyje, iš kurio jie veikė plačiai visoje šalyje arklių lenktynių gemblerystėje.

MAINERIAI GAUS PIRMUS PENSIJŲ CEKIUS

United Mine Workers unija šiomis dienomis pradėjo mokėti seniams maineriams tą \$100 mėnesinę pensiją iš daugel milijonų fondo, kuris buvo John L. Lewis iškovotas po pereito pavasario trumpo angliakasių streiko. Tam fondui pinigų sudeda kasyklų savininkai mokėdami po 20 centų nuo iškasamo tono anglies. Tikrumoje gi tą daugelio milijonų fondą sudeda anglies pirkėjai, kurie moka brangiau už anglį.

Visi maineriai nuo 62 metų amžiaus ir senesni kurie išdirbo kasyklose po 20 metų laiko turi teisę gauti tą \$100 pensiją. Tą fondą kontroliuoja unijos, kasyklų ir valdžios skirta komisija.

MOTINA NUŽUDĖ SAVO VAIKUS, PATI NUSIZUDĖ

Cantonsville, Md. — Tula Mildred McClellan, 43 m. amžiaus, persiskyrus su vyru, nužudė du savo jaunumečius vaikus ir pati nusižudė gazu, norėdama išvengti varžytinių su savo buvusiu vyru, kuris pradėjo įsikišti galimybių atimti iš jos abu vaikučius. Ji paliko raščiuką, pareiškdamą kad savo vaikų vyrui niekad nepaves.

CHICAGO, ILL.

DARIAUS GIRENO POSTO NAUJA VALDYBA

Rugsėjo 18 d., Dariaus Gireno Postas atliko įvedinimą naujos savo valdybos. Išlėmė atsibus Posto salėje, 4416 So. Western Avenue.

Iki šiam laikui Posto komandieriai buvo vis I Karo veteranai. Lawrence F. Gubista, išrinktas nauju Komandierium, turi garbę būti pirmas II Pasaulinio karo veteranas užimti Komandieriaus vietą. Jis pradėję kelia kitiems II Pasaulinio Karo veteranams užimti tą vietą jeigu jie turės gabumų ir išstovės toms atsakomoms pareigoms. Reikia tik palinkėti Gubistai geriausios kloties jo naujojoje užduotyje.

Kiti valdybos nariai susideda iš I Karo veteranų.

John Jakubs.

CHICAGOJE, prieš savaitę ištikus sprogimui Brach saldainių dirbtuvėje, nuo sužeidimų mirė jau apie 12 žmonių.

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Daytono ir apilinkėje.
1302 Lamar St. Dayton, O.

NEUŽMIRŠKIT 3c

Rašdami Dirvos Redakcijai, Administracijai ar Agenturai kokius paklausimus, visada įdėkit už 3c pašto ženklelį atsakymui. Tas būtina.

REIKALINGA DAUGIAU AIŠKUMO DP REIKALAI

KOKIA BALF'o ROLE TAME DARBE?

Eiliniam žmogui dar vis nežinia aišku kiek BALF'as padeda mūsų tremtiniais atvažiuoti į USA. Nekurie Lietuviai leidžia gaudus kurie gali daug pakentoti visai BALF'o veiklai, todėl pageidaujama kad BALF valdyba laikas nuo laiko padarytų pranešimus spaudoje, atremimui neteisėgų užmetimų. Stai kokie gandai yra skleidžiami:

1. Kad BALF neturi oficialiai pripažinto atstovo nei čia Amerikoje, nei Vokietijoje kad galėtų formaliai atstovauti savo tautos tremtinių reikalus.

2. Kad BALF yra prisijungęs ir tik tarpininkauja kaip padėjėjas Catholic Committee for Refugees, o pats visiškai neturi galės ir niekuo negali pagelbėti tremtiniais imigracijos reikale.

3. Kad BALF nesirupina jokiais kitais kaip tik krikščionimis demokratais, o kitų srovių žmones, kurie jiems neartimi, visiškai atstumia į šalį.

4. Kad tos blankos kurias BALF siuntinėja DP atkviesti, nėra pakankamos, ir kad pažadėjimo užtikrinti butą-kambarį ir surasti darbą dar neužtenka.

5. Kad BALF blankos, tinkamai užpildžius, turi būti grąžinamos į BALF'ą, o jeigu jų pasiųstos tiesiog tam žmogui kuriam jos skiriamos, jos palieka be vertės.

Yra ir daugiau smulkių prieštarių ir gaudų, kurie prisideda prie žmonių klaidinimo, tas sukulia abejones ir tuose kurie nenorėtų gaudams tikėti.

Lai BALF'o centras praneša mūsų visuomenei per spaudą dar pakartotinai žinias apie čia paminėtus prieštarius.

Dr. M. J. Colney.

UŽSIMUŠĖ DAUG PAUKŠČIŲ

Iš New Yorko ir Philadelphia praneša kad šios savaitės pradžioje tuose miestuose užsimušė daug mažų paukščių, kurie savo kėlonėje į pietus, išilks kraštus, skrisdami atsimušė į aukštuosius tų miestų budinkus.

Jie užsimušė skrisdami jau po sutemai. Žmonės nustebo kai gatvėse iš oro pradėjo kristi negyvi margaspalviai paukščukai.

WATERBURY, CT.

PASKUTINIS VASAROS PIKNIKAS

LVS 9-tas skyrius rengia smagų pikniką sekmadienį, 26 Rugsėjo, Linden Parke, Union City, Conn. Pradžią nuo 12 v. dienos. Programa piknikui paruošta įdomi. Kalbės Lietuvos Konsulato New Yorke Attache Anicetas Simutis ir neseniai atvykęs iš Europos Gen. Jonas Černius, pirmu kartu Waterburyje. Kalbės taipgi miesto mayoras Snyder, dalyvaus eilė kitų žymių svečių. Šokiams gros Anthony O'Bright orkestra iš Manchester, Conn. Bus specialus stalas su visokiomis knygomis ir laikraščiais. Bus traukimas išlaimėjimo, bus skanių išsigėrimų ir valgių.

Pikniko pelnas skiriamas butiniams Lietuvų tautos reikalams.

Malonėkite visi atsilankyti, atsivežkit savo draugus.

Dr. M. J. Colney.

IR VĖL GRAŽUS LVS IŠVAŽIAVIMAS

Pereitą sekmadienį, Rugs. 12, Kriaučiūnų vasarnamyje prie Cooley ežero įvyko LVS 6-to skyriaus antras vasarinis išvažiavimas. Diena buvo šilta ir graži, tat svečių suvažiojo apie 60 ypatų. Prie gero oro ir malonių šeiminių svečių jautėsi gerai ir buvo linksmi.

Seimininkės pakvietė dalyvius pietų apie trečią valandą. Visiems susėdus prie stalų, buvo smagus netikėtumas šių žodžių rašytojai. LVS skyriaus sekretorius Juozas Kripas pasakė trumpą kalbą ir perstatė Adv. J. Gliudį, kuris ir pareiškė tą netikėtumą. Jis perskaitė vieną eilėraštį iš "Mano Dainų" ir paaiškino kad tai netikėtumas suruostas mano eilių išleidimo proga. O gerosios šeiminkės, Magdalena Greivienė, Malvina Smailienė ir Valerija Kriaučiūnienė man įteikė puikų tortą ir rutų ir rožių bukietą. Visi sudainavo "Ilgiausių metų". Ponas J. Gliudys įteikė albumą su malonia ir reikšminga įžanga ir dalyvių parašais. Na o aš... Aš buvau netikėtumo pritrėnkta ir pasijutau, kaip Lietuviai sakė, nei bėgti, nei rėkt... Rytos darželį, kuris dabar turimi nuvykęs, piktžolėmis apaugęs. O kas jį aprašė, kad sesės išblaškytos. O kad ir šis gražus bukietas, tuoj nuvyks, pagels, sudžius. Bet... įvykis, žodžiai, parašai niekad neišdils iš mano atminties.

Po pietų, LVS skyriaus nariai turėjo trumpą susirinkimą vasarnamio kambaryje. Pasitarė apie LVS seimą, kurs šaukiamas Cleveland, Ohio. Seimam pasirodė važiuoti apie 12 žmonių, ir skyrius nutarė kad visi norintieji gali gauti iš skyriaus lūdimą būti seime delegatais.

Taipgi buvo nutarta šios dienos išvažiavimo pėną skirti, seimo proga, knygos "Lietuva Tironų Pančiuose" Angliškoje kalboje išleidimui.

Prie LVS prisirašė du nauji nariai, pp. Domeikai.

Po susirinkimo, vėl nariai linksminosi. Cybulskuičiai grojant akordionu, visi smagiai pasisoko pievutėje, kaip kad Lietuvoje šokdavome Gegužinėje. Dainininkams Jonui Valukui ir Daratui Kvederienei vadovaujant, svečiai linksmai dainavo laudies dainas. Sakalauskų Rutelė pagrojo populiarių ir klasiškų kurinėlių akordionu. Buvo tremtiniai padainavo naujų dainelių.

Buvo perstatyti būvę tremtiniai. Iš paskiausia atvažiuosiu buvo Sofija Dambrauskienė ir Petrauskas su dukrele Gražina, taipgi ir Adv. Raulynaitis. Gliaudžiai, Urbonai, Dunciai ir kiti, nors buvo perstatyti, bet jie skaitomai jau "senais Amerikonais". Jiems palinkėta laimingai įsikurti Dėdės Samo žemėje.

Taipgi buvo perstatytos šeiminkės: M. Greivienė, V. Kriaučiūnienė, M. Smailienė ir viešnia iš Chicago, O. Kriaučiūnienė, Valerijos Kriaučiūnienės brolienė, kuri padėjo šeiminkauti ir valgius paruošti. Prie valgių pasidarbavo taipgi M. Greivienės dukrelė Genovaitė ir Vera Motuzienė. Ačiū joms visoms. Tik jų sumanymu ir darbštumu mūsų parengimai ir išvažiavimai buna tokie sekmingi ir pelningi.

Nežinau ar ačiū pasakius galima išreikšti padėką ponams Kriaučiūnams, kurie ne tik davė mums savo vasarnamį, bet prisidėjo darbu ir maistu, pri-

taisydami jo visai kompanijai, neimdami jokio atlyginimo. Šių nuosirdžių Lietuvos pusėn eina jau daugiau negu ačiū. Bet pažįstant pp. Kriaučiūnus taip ir žinai kad jie ne padėkų įrašo, bet jiems rūpi mūsų senosios tėvynės Lietuvos gelbėjimas — gelbėjimas visomis jėgomis, visokiais galimais būdais.

Be suminėtu, į Rengimo komisiją inėjo dar Stephanie C. Douvan, Juozas Kripas, V. A. Kerševičius ir jų korespondentė.

"TIMELESS LITHUANIA" WAYNE UNIVERSITETE

Juozas Kripas apžiūrėjęs Detroito universitetų bibliotekas patėmijo kad Wayne universitetas neturi dar Dr. Norem'o knygos "Timeless Lithuania". Jis tą knygą pasiuntė universitetui Dr. Sims vardu. Dabar gavome gražią padėką iš Wayne Universiteto knygyno vedėjos, Miss C. Peck.

ORIZO IS ATOSTOGU

Edmundas ir Alė Arbaciauskai, su dukrele Vijole, praleidė savaitę atostogų pas savo gimines Indiana valstijoje, jau grįžo ir vėl stojo į darbą. E. Arbaciauskas yra architektas, jo žmona visuomeninkė ir rašytoja; jie taip pat yra nauji Amerikiečiai.

DEKOJU

Dėkoju savo mieloms bendramintėms, Magdalenai Greivienėi, Malvina Smailienei ir kitioms visoms už paruošimą man stiprų, "Mano Dainų" išleidimo proga. Savo padėką galėsiu išreikšti tik ateities darbais, jei sveikata ir kitos sąlygos leis. Ačiū ir kitiems, ypač pp. Gliaudžiams, už prisidėjimą prie to sumanymo.

Nežinau ar esu nusipelnęs to ar ne, bet tikėkite, jūsų nuosirdžius žestas mano dvasiai suteikė stiprybės ateities darbams, ateities kurybai. Kaip žmogus be maisto nyksta ir džiūsta taip be dvasinės stiprybės irgi nyksta ir džiūsta ir dažnai gražiausios sielos turintys praleidžia pro samonę be mažiausio rekordo. Jūs man davėte dvasinės stiprybės!... Ačiū jums!

M. Sims.

IŠ KANADOS

MUS APLANKE CLEVELANDIEČIAI

Neseniai atvykus grupei Lietuvos tremtinių iš Vokietijos į Kanadą, Kitchener miestelį, čia tuojau pasigedom Lietuvos žodžio, t. y. savos spaudos.

Bet neilgai mums teko nuobodžiauti. Tuojau susiršom su Clevelando Lietuviškų organizacijų veikloje bei dideliu tremtinių bičiuliu ir rėmėju, p. Fl. Saukevičium, kuris tuoj užpnumeravo mums laikraštį Dirva. Ją jau normaliai gauname ir su malonumu skaitom.

Rugsėjo 4 d. Fl. Saukevičius su žmona, dukrele Maryte, su num Povilu ir vienu savo draugu jaunū Amerikiečių atvažiuavo į Kitchener miestelį atlaikyti savųjų anksčiau buvusių tremtinių. Atvažiuodamas, atvežė apie 16 vertingų Lietuviškų knygų mums pasiskaityti.

Pasikalbėjom; paguodės mūsų naujos mūsų gyvenimo sąlygos brangus svečias išvažiudamas apgailestavo kad vis esančių Kitchener Lietuvių dėl laiko stokos negalėjo susitikti.

Tai sekimas pavyzdys visiems Dirvos skaitytojams nepamiršti savo brolių kenčiančių D. P. stovyklose ir išblaškytų po visą pasaulį.

A. M.

KANDIDATAS GUB. WARREN LANKYS OHIO IR MICHIGAN

Gub. Earl Warren

Kalifornijos gubernatorių Earl Warren, Republikonų partijos kandidatas į vice prezidentus šalia New Yorko gubernatoriaus Dewey, atsilankys į Ohio valstiją Rugsėjo 23, 24 ir pasakys kelias kalbas. Jis dalyvaus Ohio Republikonų valstijos konvencijoje Columbus, Ohio, kalbės ten Rugs. 23, po to kalbės Cincinnati, Marion ir Toledo.

Jis važinėja savo partijos vajaus reikalais. Šiuo atsilankymu rytinėse valstijose jis pasakys kalbas eilėje miestų.

Rugsėjo 24 vakare jis pasidžadėjo kalbėti Detroit, Mich.

BALTIMORE, MD.

SALPOS IR KULTūros VEIKLA

Rugsėjo 2, vietos BALF skyrius laikė savo susirinkimą, kuriame svarstė ateities veiklą. Tarp kitko buvo nutarta įsteigti išvietintų Lietuvos žmonių įkurdinimo komitetą. Į komisią įrinkta Adv. Alg. Leonas, mokytojas Bronius Medelis, Tera Matuliasienė ir Emilija Railienė įkurdinimo komiteto įsteigimui.

Adv. Leonas atvyko iš Vokietijos tik pradžioje šių metų, o mokytojas Medelis, Amerikos pilietis, atvyko tik pora mėnesių atgal. Garbė jiems kad nesibijo darbo ir stoja pirmon eilėn Lietuvos veiklos.

MUZIKOS mokytoja, Lelija Bakerkienė, su Spalių 16, nuo 11 v. ryto, pradės mokyti "Dainos žiedus", Atletų Klube, 539 Washington Blvd.

"Dainos žiedai" tai "Dainos". Draugijos mažamečių skyrius. Tie mažamečiai puikiai pasirodė savo dainomis ir žaislais bei šokių keliuose parengimuose, ir labai gražiai atsižymėjo šių metų Gegužės mėnesį Annapolyje, lankant Lietuvišką Ažuolę, kur dalyvavo Maryland gubernatorių Wm. Preston Lane, Jr., Lietuvos Ministras P. Žadeikis ir didelis burys lankytojų. Bėryukai Lietuviškai drobinuoti, mergaitės tautiškuose rubuose, rutomis apsikaisę, savo dainomis visus sužavėjo.

Partina šios kolonijos tėvams paraginti mažamečius prisidėti prie "Dainos žiedų" mintame susirinkime, kur bus proga berniukams ir mergaitėms mokintis muzikos, dainavimo ir šokių.

"Už mokyta — du nemokyta". Saulius.

KALBĖS ADV. VINCAS RASTENIS

Baltimorės LVS 4 skyrius rengia prakalbas sekmadienį, Spalių 10, Lietuvos salėje. Kalbėtoju pakviestas Adv. Vincas Rastenis, neseniai atvykęs iš Europos. Apie tai toliau bus plačiau pranešta.

Rep.

LAIŠKAI REDAKCIJAI

Gerb. Pone Redaktoriau,

Perskaitęs neseniai pas mane užklydusiame Tamstų laikraštyje iš šių metų Kovo mėn 19 d. pranešimą apie A. L. R. K. Vargoninkų Sąjungos muzikos kurinių konkurso premijas nustebau, kad mano pavardė ten buvo iškraipyta. Nesu skaitęs kitų USA Lietuvių laikraščių pranešimų apie šio konkurso premijas, tačiau iš pažįstamų girdėjau, esą ir kiti Amerikos laikraščiai skelbią, kad muzikos konkurso pirmą premiją laimėjęs kaž koks "misteris" Juozas Strolis. Matomai, iš Amerikos Lietuvių spaudos ir Vokietijos tremtinių spauda yra persispausdinusi minėtą, žmones klaidinantį, pranešimą.

Už patiektus muzikos kurinius juri komisija pirmą premiją yra paskyrusi man. Apie tai žinau iš Dainos ir Giesmės konkurso komisijos pirmininko kompoz. A. Pocius man atsiųstus oficialaus pranešimo. Tačiau aš nesu Strolis, bet Juozas Strolia. Mano pavardė yra taip kirčiuojama ir linksniuojama kaip giria, mylia, galia, dalia, pirkia ir kiti panašūs Lietuvių kalbos žodžiai. Ši mano pavardė buvo aiškiai parašyta ant mano muzikos kurinių ir mašinėle rašytuose laiškuose. Taip ją pavartojo ir gerb. Komisijos pirmininkas p. A. Pocius, parašydamas man porą laišku. Man dabar nesuprantama, kaip tad Amerikos spaudoje mano pavardė buvo taip visur vienodai "ištaisyta". Dėl minėto "ištaisymo" aš dabar esu pastatytas į tokia padėtį: Tiesiog ir per įvairius draugus ir pažįstamus gaunu iš USA daug laišku, rašytų man nepažįstamų žmonių, kilusių iš Suvalkijos ir Panevėžio apskr., ir net iš žydų, bet negaunu laišku iš aukštųjų savo buvusių kaimynų. Suvalkijoje, mat, ir apie Panevėžį yra gyventojų, turinčių pavardę — Strolis. Uteniškių Lietuvių tarpe ši pavardė yra žinoma tik kaip Strolia. Netoli mano gimtojo Velykunų kaimo (Leliūnų val., Utenos ap.). Leliūnų dvaro savininkas buvo "misteris" Srolis. Deja, tarp mudviejų yra mažutis skirtumas, o tai toks, kad aš esu gimęs visu 100% Lietuvių šeimose ir krikštytas Leliūnų švento Juozapo bažnyčioje, o ponas Strolis — visu 100% Izraelitas ir, neabejoju, kad krikštytas pagal kombinuotas Mozės apeigas.

Visiems USA Lietuviams, sveikinusiems mane pirmos premijos laimėjimo proga, tariau širdingą ačiū! Tačiau aš nesu nei Strolis, nei Srolis, Strolis, Stratia, Strolis, nei Srolis, kaip kad visi mieli laišku rašytojai mane vadina; nesu nei žydas, nei Arabas, nei Suvalkieitis ir ne Panevėžietis. Esu tikras Lietuvis, gimęs pačiame Velykunų kaimo viduryje (Leliūnų parap., Utenos ap.). Todėl ir Am. L. R. K. Varg. S. Dainos ir Giesmės konkurse pirmąją premiją laimėjau kaip Juozas Strolia.

Su pagarba
Juozas Strolia
(23) Uchte, Kr. Nienburg
D.P. Camp Block 23
Germany

Vincent B. Archis

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
LOS ANGELES, CALIF.
331 So. Rampart Blvd.

J. Žemantauskas

Notaras
"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp A. Vanagačio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina kartą į mėnesį. Kaina metams \$2. Užsisakant siųskit ir pinigų.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

Geriausias Žurnalas
LIETUVIŲ NAUJIENOS
Paveikluotas 32-jų puslapių
Už \$1.00 lankys Tamstas kožna mėnesi per 1 meta.
Isteigtos Gegužio 15, 1938.
LIETUVIŲ NAUJIENOS
332 N. 6th Street Philadelphia 6, Pa.

CHARLES & SON FUNERAL HOME
NAUJA MODERNIŠKA KOPLYČIA
Charles Stapanaukas, Licensed Embalmer
7321 Puritan Detroit 21, Mich.
Telef. University 4-4877 Namų: HOgart 8100

JUSU NAMAS NĖRA UŽBAIGTAS
neturint **MONCRIEF** Automatinio šildymo
GAS ★ OIL ★ COAL
THE HEILY FURNACE CO. MEDINA, O.

Tegul meilė Lietuvos

Dega mūsų širdyse —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažįpus Tauta —

Jungo Nevilks!

Už Spygliuotų Vielų

Rašo KAZYS ŠKIRPA.

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Kokios tai buvo instrukcijos paaiškėjo. Kovo 19 d., kada įvyko oro puolimas netoli stoties Sangerhausen. Pasirodžius lėktuvams, mūsų traukinys tapo sustabdytas. Manėme, kad bus leista išlipti ir skubiai pasitraukti nuo traukinio į šalį, į čia pat visai arti buvusį kaimą. Įvyko visai priešingai: mums griežtai buvo įsakyta pasilikti vagonuose. Tuo tarpu visa mūsų apsaugos komanda žaibo greitumu apėjo vagonus ir pasipylė grandinėmis ant lauko abiem pusėm traukinio į mus atstatę užtaisytus kulkosvaidžius, kad tuojau paleidus ugnį, jei bandytume sprukti iš vagonų. Tuo metu būvome atsidūrę po kryžmine ugnimi: mūsų nelaisvės sargų ir laukiamų iš viršaus lėktuvų bombų. Kada buvo įsakyta vagonus aplėisti ir pasitraukti į kaimą, ataka jau buvo praėjusi. Mes tegalėjome nustatyti jos rezultatus: kelios dešimtys užmuštų ir sužeistų žmonių, kuriuos sanitariniai automobiliai netrukus pravežė pro mus į Sangerhausen ir liepnojančius sakyti, traukinio likučius. Tai, kas su juo atsitiko, galėjo puikiausiai atsitikti ir su mumis. Jei to neatsitiko, tai tik ačiū Dievo malonei, kad jis atakavusių lėktuvų lakūnų akį nukreipė ne į mūsų traukinį, bet į važiuojusį prieš mus: išvengėme nelaimės tik per stebuklą.

Kada Kovo 20 d. atropojome į Bad Blankenburgą, atrodė mažai bepanašus į civilizuotų tautų žmones: neapsiskute, kelias dienas nesiprausę, apsišvelę visokiais nešvarumais po ilgokos ir vargingos kelionės ir fiziniai susmukę, nes pakelėje buvo striuka su maistu. Bad Blankenberge turėjome buti patalpinti vienos buvusios sporto mokyklos rumuose, maždaug už dviejų kilometrų nuo stoties. Diena buvo labai graži, kurortinis oras buvo gaiviantis, bet kepino saulė ir buvo karšta. Mūsų Belgiskasis draugas, senatorius Renard, nebeatsilaikė. Paėjęs pusę kelio, jis neteko jėgų ir parvirto ant takelio. Parvirsdamas susuko nežmonišku balsu:

— Aš nemarširuojau, nebegaliu: tegul jie mane pribagia!

Prišokau jam į pagalbą, pribėgo jo seselė Anna, davė jam gūrkšnį dar ištaupyto kavos, bet senukas nesikėlė. Priėjo komendantas Rautenberg ir leido jam pasilikti, ramiai atsisėdėti. Tačiau, pristatė prie jo du kareivius. Kada senatorius atgavo kiek jėgų, kareivių padedamas dabaigė eiti iki mokyklos rumų. Pora dienų jis buvo nesukalbamas ir baisiai nervingas: arba rėkavo dėl mažiausio menkinio, arba laikėsi atskirai nuo visų nusišalinęs, lyg koks pusiau pašautas gyvis, kol jo nervai pamažu neatsileidavo.

Tačiau sporto mokyklos rumais, kur naudojoms šio laikio tokiais patogumais: buvo kur apsiprausti, turėjome po lovą ir buvome žmoniškiau valgydinami, — džiaugėmės neilgai. Faktiniai tai tebuvo mums sporto pratimas savo daiktams pakloti. Po dviejų naktų buvome iš ten išprašyti, kaip ir išmesti. Mat, kol mes trunkėmės ilgesnį laiką pafrontėje, mokyklos rumai buvo perleisti kaž kokiai gelžkelių valdybos įstaigai, evakuojamai iš Berlyno. Be to, tose patalpose jau buvo susimetę aukštesni SS pareigūnai su šeimomis, pasitraukę anksčiau mūsų iš pavojingų vietų, arba subombarduotų miestų.

Mūsų komendantas nors ir turėjo raštą jog sporto mokyklos rumai pavesti jam "garbės internutiems" patalpinti, bet tie SS pareigūnai buvo už mūsų komendantą galingesni ir todėl mes vėl atsidūrėme be pastogės.

Kovo 22 d. žygio tvarka mes perėjome į vieną tos apylinkės kaimą, Unterwibach. Senatorius ir pp. Rechbergai, su keliais kitais apsilpusiais šį kartą buvo į naują vietą nuvežti sunkvežimiu, kartu su internutuojų čemodanėliais bei rišulėliais. Tame kaime buvome visi, vyrai ir moterys, patalpinti vienos karčiamos "salėje", kur seniau vietiniai naciai darydavo savo susirinkimus nacionalsocialistinių idejų įsamoninimui, arba budavo daromos visokios vakaruškos.

Nors čia pat buvo ir viešbutėlis su keliolika kambarių ir restoranu, bet tai buvo ne "garbės internutiems", bet "aukštos rasės" mūsų naciškiems perdėtinimams. Patalpinimas mūsų to kaimo karčiamos "salėje" buvo pats taupiausias koks tik sau galima išsivaizduoti, priimant dėmesin daro metą: 50 žmonių viename kambarėje, maždaug 10 metrų ilgio ir 5 metrų pločio, tai 1 kv. metras ant žmogaus. Lovų — jokių, ir joms nebuvo buvę vietos kur patstatyti. Vieton patalinių — šiaudai, kurių kaime niekad netruksta. Kada kakti visi ant šiaudų išsitiesdavo — kambario grindys atrodė lyg paklotos kilimu iš gyvų žmonių, o oras viduje pasidarydavo toks tvankus ir tirštas kad ant jo būtų buvę galima pakabinti kirvį.

Tai jau buvo tikrai perdėtas iš nacių pusės "taupumas", kurį su pagrindu buvo galima prilyginti paprastam pasityčiojimui iš mūsų, kaip nacistinio siautėjimo aukų. Tai užgavo mano Lietuvišką savimeilę, nekalbant jau apie svetimos valstybės diplomato savigarbą. Todėl atsakiau gulti ant šiaudų, pareikšdamas jog nesu dar pavirtęs gyvuliu. Tuojau kilo konfliktas. Gestapininkas Kemper pagrįsino man kad nepamirščiau kuo aš esąs kaltinamas. Kada atsikirtau kad jokio apkaltinimo man niekas dar nepatiekė ir kad aš todėl, išvis, nežinau už ką esu taip pažeminamas. Kemper daug sakantį patstebėjo jog jam, esą būvę iš Berlyno pranešta jog aš nesąs toks nekaltas kaip nuduodas. Nusiskubino pranešti komendantui Rautenberg'ui.

Šis reikalavo savo ruožtu kad gulčiau. Tačiau teisiniai kad surasti geresnės patalpos nebuvę galima. Į tai pasakiau, tegul leidžia, aš pats sau ją susirasiu: nurodžiau kad kiekvieną padoresnė Vokiečių šeima, patyrus jog esu svetimo krašto diplomatas, neturįs kur pasidėti, netik mane tuoj priglaustų pas save, bet net skaitytų sau už garbę tokį patarnavimą man padaryti, kaip išbuvusiam Vokietijoje daug metų. Abu gestapininkai pasijuto sugėdinti ir liovėsi prie manęs toliau kibti. Naktį pergulėjau ant suolo, pasidėjęs po galvai savo palta, o kaldrą pašonėje.

Mano pasipriešinimas pagelbėjo: komendantas suprato jog savo tokiu pasakymu sudaviau naciams per nosį. Sekančią dieną pranešė jog parupinęs man kambarį čia pat viešbutėlyje, taip pat tikėjais gauti po atskirą patalpą dėl Mm. Calliau su vyru ir pp. Rechbergams. Padėkojęs už tokį "palankumą", pasakiau jog pirmenybę užleidiu poniai Calliau. Ši buvo sužadėta tokiu rezultatu ir papeikė savo kompatritus, Prancūzus generolus, kad jie nepardė iš savo pusės drąsos pasipriešinti ir leidžia save Vokiečiams iškoneveikti. Ji, matomai, nesuprato jog man buvo lengviau pasišaukti kaip jos kompatritams, kurie negalėjo operuoti "svetimos valstybės atstovo" argumentu, budami paprasti belaisviai, nors ir aukštų laipsnių buvę kariškiai.

Unterwibach'e buvome, tačiau, irgi neilgai. Kovo 26 d. vėl iškeliaume į Bad Blankenberg stotį, kur buvome padalinti pusiau: dalis, rodos 28 asmenys, jų skaičiuje ir aš, pasiūti į Sudetų kraštą, likusieji — į Pietų Bavariją. Su antra dalimi liko ir senatorius Renard, visą laiką nešiodamas pas save kiseniųjų komplektą mano protestų Reicho galvoms. Jis juos, kaip vėliau sužinojau, išsaugojo laimingai iki galo, t. y. iki pasiliuosavo iš nacių belaisvės. Atsidūręs Paryžiuje, jis juos įteikė Belgų Pasiuntiniui, baronui Guillaime, iš kurio vėliau aš juos ir atsiėmiau, kai pats atgavau laisvę.

Kai dėl pp. Rechberg'ų, tai jie buvo nuo kitų internutuojų atskirti ir tikėjosi kad bus paleisti grįžti pas save į namus, Bavarijoje. Tuo tai buvo tapome išparceluoti įvairiomis kryptimis ir kiekvienas savo likimui.

Grupė prie kurios aš buvau priskirtas ir su kuria kartu vyko kunigaikštis Mykolas, pasiekė naują internavimo vietą Kovo 28 d. anksti rytą, išvargus kelionėje dar dvi dienas ir dvi naktis, o išvis, skaitant nuo pajudėjimo, Vasario 28 d. iš "Hotel Dreesen", pilną mėnesį. To vien užtenka kad paaiškintų jog perkėlimas iš vienos stovyklos į kitą nebuvo joks paprastas dalykas. Tas kainavo ne tik daug dirksnių, bet ir sveikatos, dėl nedavalgymo ir kitokių vargų.

Tačiau, naujoji stovykla, kuri buvo paskutinė laike mano internavimo, buvo tokio pobūdžio kurioje tikrai bučiai buvę sveikatos atžvilgiu pribagtas, arba gal kitaip sulikviduotas, jei už pusantro mėnesio nebučiau atgavęs laisvės.

Tas paskutinis etapas buvo ne tik sunkiausias materialiskai, bet ir skaudžiausias morališkai. Be to, jis buvo pilnas naujų rizikų, tik kiek skirtingų, palyginus su jau pergyventomis, nes atsiduriau kitame fronte.

Nauja internavimo vieta vadinosi "SS Sonderkommando Schloss Eisenberg". Tai buvo sena kunigaikščio Lobkowitz medžioklinė pilis, milžiniškas pastatas ant Erz-Gebirge pietų-rytų šlaito, 20 kilometrų į šiaurę nuo Komotau. Ji buvo paversta į koncentracijos stovyklą bene nuo to laiko kaip Sudetų kraštas tapo prijungtas prie Vokietijos, todėl jau turėjo savo istoriją bei buvo daug ką patyrus.

Kad tatai buvo ne paprastas pastatas, bet kaž kas nuo laisvų žmonių labai slepiama, parodė kad ir tas faktas jog plotas apie 500 metrų aplink tą pilį skaitėsi mirties zona, į kurią niekas, apart SS patrulių, neturėjo teisės kelti koją. Prie kiekvieno kelio ir takelio, vedančių į pilį, buvo įkasti stulpai su didelėmis iškabomis, ant kurių buvo išpašytos kaukolės ir padėti užrašai didelėmis raidėmis: "Griežtai draudžiama", "Kas drįs įkelti koją, bus sargybinių pašautas".

Tautinis ar Klubinis Patriotizmas?

Kuris Jų išgalės Amerikos Lietuvių Veikloje?

Rašo DR. P. GRAŽISKIS.

TAUTINIS patriotizmas, suprantamas kaip prisirišimas prie savo gimtojo krašto, kaip tėvynės meilė ir ryžtumas pakelti kad ir didžiausias aukas dėl jos laisvės ir gerovės, yra brangintina tautos būdo savybė. Ji sudaro svarbią dalį dvasinio tautinio potencialo, kuris padeda jai apsiginti nuo išorinių priešų namieje ir saugoja nuo ištautėjimo svetur.

Tačiau žmogus dar lengviau ir stipriau prisiriša prie aplinkos kurioje jam tenka gyventi. Jis pamėgsta žmones su kuriais jam tenka bendrauti, susigyvena su organizacijomis, kuriose jis ilgiau dirba ar dalyvauja. Ir nejučiomis aplinkos galvojimas, jos siekimai pavirsta toje aplinkoje gyvenančio žmogaus mintimis ir siekimais. Žmogus pradeda žiūrėti į viską, kaip sakoma, savo klubo akimis. Jis pavirsta klubiniu patriotu.

Savo esmėje klubinis patriotizmas nieko pašiepiančio neturi. Yra visai natūralu kad kiekvienas pirmiausia rūpinasi, taip sakant, savo parapijos reikalais. Tačiau toks ypatingas patriotizmas pasidarą kenksmingas kai jis nustelbia tautinį patriotizmą, kai iš siauro klubinio patriotizmo akračio pradeda nepastebėti daug svarbesnių tautos reikalų.

Amerikos Lietuviai tautiniai patriotai, bet jų veikloje įsigali žalingas partikuliarumas

Kad Amerikos Lietuviai myli savo tėvynę Lietuvą, kad jie yra Lietuvos tautos patriotai, jie tą yra įrodę savo darbais po pirmutinio Pasaulinio Karo, kai savo aukomis jie padėjo savo gimtajam kraštui atsistatyti iš karo griuvėsių. Ir šiuo metu Amerikos Lietuviai medžiaginė ir moralinė parama žiaures likimo parblokiems tautiečiams yra svarbiausias pagrindas jų vilčių į šviesesnį rytojį.

Tačiau, jei palyginsime duosnumą su koku buvo aukojama prieš 30 metų ir dabar tai kris į akis žymus skirtumas. Amerikos Lietuviu organizacijos, dirbančios tiek politinį, tiek Lietuvos tremtinių šelpimo darbą po II Pasaulinio Karo, nusiskundžia kad skelbiama organizacijų vajai neparupina reikalingų veiklų lėšų. Kai po I Pasaulinio Karo buvo sudėta Lietuvos reikalams milijonai, dabar nelengva yra surinkti šimta-kita tukstančių dolerių, nežiurint į tai kad žmonės turi dabar daugiau pinigų ir jiems yra lengviau aukoti.

Gal but kad duosnumo sumažėjimą čia sukelia ne tiek tautinio patriotizmo atšalimas kiek organizacijų nesugebėjimas prieiti prie "Lietuviškos širdies", sistematiškas neatsiskaitymas prieš Lietuvos visuomenę iš jos paaokotų sumų, rinklavių gausmas ir įvairumas, ar Lietuvos tautos priešų trukdantis darbas Amerikos Lietuviu tarpe. ... Tačiau bene daugiausia čia bus kaltas vis labiau įsigalintis Amerikos Lietuviu tarpe klubinis patriotizmas, kuris jau pradeda nustelbti tautinį.

Lietuviai, ukininkų tauta, yra ypatingai palinkę į individualizmą. O gyvendami tokioje šalyje kaip Amerika, kur individualizmas sudaro visuomeninio gyvenimo ir politinės santvarkos pagrindą, jie pamažu užsiceimuoja tose aplinkumose celėse kuriose jie gyvena.

Kai jie nustojo galvoje apie grįžimą į bolševikų okupuotą Lietuvą, jų tautinis jausmas gavo naują kryptį. Į visus tautinius reikalus jie pradeda žiūrėti kaip į kompleksą užsibagiantį toje organizacijoje kurioje jie priklauso. Suvalkiečių klubo narys, apsilankęs savo klubo piknike, laiko atlikęs visas pareigas ir savo tautos atžvilgiu. Dar blogiau kai organizacijos kurioms Amerikos Lietuviai priklauso neturi aiškaus nusimano apie bendrus Lietuvos tautos ir valstybės reikalus. Tuomet klubinis patriotizmas gali net puseitina Lietuvos reikalams pakenkti.

Prisiminkime Prezidento A. Smetonos sutikimą Amerikoje

Tautinis Lietuvos patriotizmas turėjo įkvėpti Amerikos Lietuvius kad Lietuvos valstybės galvos atvykimas į Ameriką protestui prieš bolševikų okupaciją atskleidė plačius galimumus intervencijoms Lietuvos reikalais Washingtono. Tai gerai suprato Lietuvos okupantai. Jie koneveikė ir pludo A. Smetoną už tai kad jis suprato prieš klastą ir sugėbėjo iš jų rankų pasprukti. Bet, deja, to nesuprato kai kurie Amerikos Lietuviu "klubai". Jie ne tik nepagelbėjo A. Smetonai, kaip Lietuvos prezidentui, atlikti jo uždavinius tremtyje, bet kai kurie net su pamėgimu klausėsi Lietuvos priešų pakelto prieš Smetoną klegėsio ir dėjos prie jo diskreditavimo Amerikos valdžios akyse.

Amerikos Lietuviu organizacijų tarpe atsirado tokių kurios atsisakydavo sėsti už bendro stalo su atstovais draugijų išsirikusių A. Smetoną savo garbės nariu! Tai ai čia ne klubinio patriotizmo padarinys? Per medžius čia nepastebėtas miškas ir per nenusimanytą pakenktą Lietuvos reikalui.

Arba kaip, kalbant apie Lietuvos vadavimą, naikinama dvasinis Lietuvos tautos kapitalas

Per dvidešimt nepriklausomo gyvenimo metų Lietuviu tautai išsiauklėjo Lietuvišką intelektualų kartą, o kas svarbiausia — susidarė prityrusį valstybės tarnautojų ir įvairių specialistų kadra. Žymių intelektualų dalis dabar yra tremtyje ir tikisi pasiekti Ameriką. Jų tarpe yra nemažai prityrusių veiklų, kurie galėtų prisidėti net vadovaujama vaidmenį Amerikos Lietuviu veikloje, skirtoje Lietuvos išlaisvinimui.

Tačiau, kaip jie pasijunta atvykę į Ameriką? Kiekvienas Amerikos Lietuviu "klubas" žiuri į naujai atvykstančius Lietuvos veikėjus per savo partikuliarinio patriotizmo akinus. Tie veikėjai čia sutinkami ne kaip Lietuvos valstybės, ne kaip Lietuvos tautos veikėjai, o kaip asmenys tinkantieji pasidaryti nariais vieno ar kito "klubo".

Pirmutinio DP Amerikoje — Antano Smetonos — sutikimas čia darosi simboliškas visų kitų "išviettirtųjų" politinių veiklų atžvilgiu. Dėl tos priežasties platusis pažiūrų žmonių, netelpantieji į "klubų" pasaulio lėžiuros rėmus, pasijunta Amerikoje izoliuoti nuo "Lietuviško" darbo.

Dar blogiau išeina kai partikuliarinis patriotizmas nelei-

LVS Seimas Bus Clevelande Spalių 2-3 d. d.

Kvietimas LVS Skyriams ir Rėmėjams

Lietuvai Vaduoti Sąjunga rengia savo 8-tą metinį Seimą, šeštadienį ir sekmadienį, Spalių 2 ir 3, 1948, Cleveland, Ohio.

Yra svarbių reikalų kuriuos LVS seimo delegatai privalės aptarti, išspręsti.

LVS skyriai prašomi rengtis į seimą visu smarkumu. Jau prasideda rudens sezonas, šaukite susirinkimus, išrinkite duokles iš tų narių kurie dar neužsimokėjo, skirkite seimui aukas, gaminkite įnešimus ir patarimus.

Kviečiami į seimą ir šiaip LVS darbuotojai, atvykti padėti svarstyti šios organizacijos reikalus ir planus atities darbams.

Visi LVS rėmėjai kurie iki šiol gausiai prisidėjo su aukomis, paremdami LVS nuveiktus didelius darbus, ir dabar prašomi pasistengti prisijusti seimui savo auka.

Aukas seimui siųskite Centro adresu. Jūsų aukos bus seime paskelbtos, ir vėliau aukotojų vardai tilps Dirvoje. Prašome jūsų visų tautos!

LVS CENTRO VALDYBA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio.

džia Amerikos Lietuviams sukurti nei tvirtų politinių nei šalpos organizacijų.

Tremtinių įkurdinimas, apie ką daug kalbama ir rašoma, vyksta savaime, nuošaliai nuo organizacijų kurios yra pasiūvusios juo rūpintis. Per tai atsitinka kad aukštų kvalifikacijų DP, atvykę į Ameriką, eina kasti griovius, jeigu tik į tokį darbą dar jie nėra pasėję.

Kaž kodėl Amerikos Lietuviu tarpe yra pasklidus nuomonė kad atvyksta iš tremties Lietuviai intelektualai yra kaž kokie baltarankiai, nematę fizinio darbo. Dėlto galvojama kad "darbo mokykla" fabrike tokiems intelektualams yra labai į sveikatą. Tačiau tai yra klaidinga pažiūra.

Buvęs Lietuvos ministras pirmininkas Gen. Jonas Černius, arba buvęs Lietuvos pasiuntinys Dailydė buvo tik patenkinti kad gavo darbą fabrike. Baltarankių Lietuvoje nebuvo, kaip tai siekia įtikinti bolševikai. Tačiau taip darydami, bolševikų agentai Amerikoje Lietuviu tarpe turi tikslą sunaikinti Lietuviu tautos dvasinį kapitalą, kuris neradamas pritaikymo atitinkamoje dirvoje, nyksta.

Dėlto racionalus tremtinių įkurdinimo uždavinys turėtų būti kaip tik tą kapitalą išsaugoti kol jo vėl prireiks. To galima būtų pasiekti padedant susirasti atitinkantį intelektualų kvalifikacijoms darbą.

Su klubiniu patriotizmu reikia kovoti

Šiandien Lietuvos tautos vilts yra atkreiptos į Amerikos Lietuvius. Nei ta Lietuviu tautos dalis kuri dabar merdi po bolševikų letena, nei išsklaidyti po platųjį pasaulį tremtiniai neturi tokių palankių veikimo sąlygų kaip Amerikos Lietuviai.

Sudarydami savo skaičių kone Lietuviu tautos trečdalis ir gyvendami pajėgiausiam pasaulyje krašte, Amerikos Lietuviai turi šiandien prisiminti atsakomybę už tolesnį Lietuviu tautos likimą. Tokios atsakomybės aktyvaizdoje, Amerikos Lietuviai turėtų išsiskirti savo klubiniu patriotizmu, o telktis vieningon šeimon bendrų tautinių idealų vardan.

Didysis Lietuviu tautos tikslas to iš jų šiandien reikalauja.

LINŲ arba sėmenų aliejus Amerikoje naudojamas išimtinai maliavų ir jiems bendrose industrijose. Bet Rusijoje (ir atsimeinat seniau Lietuvoje) tą aliejų vartoja maistui.

ATLEIDŽIA IS DARBO TREMTINIS

Iki šiol nemažas skaičius tremtinių dirbo daugiausia IRO ir pan. įstaigose. Šiuo metu dauguma jų atleidžiama iš darbo. Atrodo, kad dirbančiųjų skaičius bus sumažintas beveik per pusę. Nuo to, žinoma, labai pablogės tremtinių finansinė būklė.

SEND, Inc.

304 West 63rd Street
CHICAGO 21, ILL.
Tel. ENGLEWOOD 5028

SEND PRIIMA

MAISTO SIUNTINIŲ UŽSAKYMUS I VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS ZONAS ANGLIJĄ, PRANCŪZIJĄ, ITALIJĄ, OLANDIJĄ, BELGIJĄ, ŠVEICARIJĄ, LENKIJĄ, ČEKOSLOVAKIJĄ, JUGOSLAVIJĄ.

Maisto siuntinėliai APDRAUSTI draudimo firmose, pristatymas GARANTUOJAMAS. Nesuradus adresato — pinigai gražinami. Pakely dingęs siuntinys pakeičiamas kitu.

PRISTATYMO LAIKAS: 8-21 DIENOS I VISUS KRASTUS. Geriausi ekspozitiniai produktai. Pristatymas vykdomas is sandėliu Europoje.

Siunčiant money order, čekį ar kt. mok. priemonę, tiksliai nurodykite gavėjo adresą ir užsakymų siuntinėlių tipą numerius. Galima užsakyti kel. pakelėliai tam pačiam gavėjui.

No. 1 2 sv. tanku, kaitinamų.
2 sv. bekonu
\$8.00 2 sv. salami, desros
2 sv. kennotos, jautienos
1 sv. pieno, miltelių.

No. 2 2 sv. bekonu
2 sv. kennotos, jautienos
\$6.00 2 sv. pietu, Afrik. apels.
marmelado
1 sv. cukraus
1 sv. kavos pupelių
1 sv. sokolado, blocks

No. 3 2 sv. kiaušinių tanku
2 sv. bekonu
\$5.50 2 sv. cukraus
2 sv. aukš. rieb. sūrio
1 sv. kavos pupelių.

No. 4 \$2.95 9 SVARAI CUKRAUS

No. 5 \$4.98 9 SV. KAVOS PUPELŲ

No. 6 4,5 sv. cukraus.
\$4.00 4,5 sv. kavos pupelių

No. 7 200 Chesterfield cigarų
\$2.00 (išskiriant Vok. ir Italiją)

No. 8 16 sv. sudutų silkų stati
\$5.95 nele (Tik į Vokietiją)

No. 9 10 sv. kvietinių miltų
\$2.85 4 unc. kepimo miltelių

EXTRA RIEBALŲ 6 SV. 2 sv. kiaušinių sviesto
No. 10 2 sv. bekonu
\$7.95 2 sv. kiaušinių tanku
1 sv. sokolado, blocks
1 sv. cukraus
1 sv. kavos pupelių.

Cia nurodytos kamose įskaitytos pristatymo, draudimo ir kitos išlaidos.

Apskaičiavimai su draudimo mokesčiais ir pavieniais asmenimis dėl didesnių užsakymų.

Nedelsdami šiandien pasisukite savo gimtoms draugams siuntinėlius.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

Mūsų Oro Jėga — Taikos Jėga

RUGSĖJO 18 diena šymet minima visoje šalyje kaip Suvienytų Valstijų Oro Jėgos — Air Force — Diena. Tai yra metinė sukaktuvė nuo įsteigimo United States Air Force kaip autonominės dalies šios šalies Ginkluotose Pajėgose, sulgy National Security Act, pravešto 1947 metais. Šiuo aktu Oro Jėgos skyrus padarytas savistoviu lygiu greta Armijos ir Laivyno.

Šie metai taipgi atžymi 41-mus metus šios šalies militarinės oro šakos, kuri buvo įsteigta Rugpjūčio 1, 1907 metais, kaip Aviacijos Sekcija prie Signal Corps.

Ši Rugšėjo 18-ta taipgi yra paminėjimas ketvirtų metinių sukaktuvių šalyje anksčiau buvusios įvestos Air Force Day.

Šios metinės dienos minėjimas yra tikslu supažindinti visus šalies gyventojus nuo mažų vaikų iki suaugusių su Oro Jėgos reikšme ir įtikinti visus kad šiai jėgai lemia nešti ant savo pečių pareigą užtikrinančią mums apsaugą iš oro. Oro Jėga yra Taikos Jėga — taip kiekvienas Amerikos gyventojas privalo suprasti. Amerikos saugumas ir priešas atsargumas mus užpulti remiasi grynai ant mūsų oro jėgų galingumo.

Mūsų Oro Jėga vaidina ir žymią pasaulinę rolę: ji nesilaiko tikrai namie, ji užima svarbias sritis įvairiose kitose pasaulio dalyse, kas atima drąsą visiems žinomam priešui toliau ir daugiau užgrobinėti.

Amerikos Oro Jėgos paremtos 70-grupių galybė — į tokį skaičių grupių tos jėgos skirstomos, ir paruošiamos taip kad priešui grąsinant mums ir viso pasaulio taikai, tas priešas užsitarina ko prašys.

Mūsų oro jėgos susideda iš gerai paruoštų vyrų rezervo ir oro nacionalės sargybos; iš stiprios aviacijos industrijos ir nenutraukiamų pastangų testuoti tolesnius ir platesnius tyrinėjimus ir tobulinimus.

Toliau, kiekvienas Amerikos gyventojas privalo žinoti kad Oro Jėga sudaro mūsų savanoriai jaunuoliai, geriausi mūsų vaikai. Jie toms pareigoms paruošiami sumaniausiu lavinimu, tinkamiausiu parinkimu sulgy kiekvieno gabumo ir išsilavinimo. Kiekvienas jaunas vyras oro jėgose yra dalis jūsų gyvenimo, jūsų apsaugos ir jūsų tautinės garbės.

Jauni vaikai, kurie buna tinkami, priimami lavinimui visose oro jėgų darbų srityse, ir jie privalo būti paraginami įstoti, nes ten jiems suteikiama visokios galimybės prisisiekti įvairiuose išsilavinimuose.

Visų mūsų laimė ir saugumas priklauso nuo Amerikos Oro Jėgos tinkamo pasiruošimo ir turėjimo pakankamai vyrų ir reikmenų užduotims atlikti.

Bendrai su Armija ir Laivynu petys į petį dirbdama Oro Jėgos vadovybė galės tinkamai atlikti savo pareigą laikui atėjus.

PAPIKTINANTIS KLIUDYMAS DP VIZŲ

New York Times korespondentas Hoffman praneša iš Genevos, Šveicarijos, kokius kliudymus ir reikalavimus stato Amerikos konsulai DP vizų suteikimo reikale, nors Kongresas pravedė tam įstatymą ir viskas turėjo būti sutvarkyta nauju State Departmento įsakymu konsulams. Konsulai daugeliu atvejų iki šiol dar sakė neturį jokių patvarkymų iš savo viršininkų. Konsulai visiškai priklauso nuo State Department, kuris tačiau šiuo atžvilgiu, pasirodo, nieko nėra padaręs tų 205,000 DP įleidimo klausimu.

Konsulai paprastai elgiasi kiekvienas sulgy savo pasirinkta tvarka vizų išdavime. Tas korespondentas patyrė kad nekurie U. S. konsulai tiesiog "šokdina" nelaimingus DP, įvairiausiais trukdymais, reikalavimais ir suvaržymais, reikalavimais važinėti į konsulatų daug kartų, ir tt.

Ta žinia patyrus, pradėjo pikintis Amerikos spauda ir konsulai ir State Departmentu, State Departmentas būtų galėjęs padaryti konsulams patvarkymus tuo pat kaip tik tas įstatymas praveistas, ir būtų užtekę vieno lakšto popierio visoms konsulams taisyklėms nustatyti.

Amerikiečių spauda sako kad tokia žiopa letargija ir trukdymu State Departmentas sulaužė prižadą duotą nelaimingiesiems išvietintiems, sukelia žmonių apmaudą ir nepasitikėjimą, ten kur to nepasitikėjimo jau ir taip sudaryta perdaug, ir Ameriką vėl pastatė įtartina blogos valios rodymu.

Štai kaip Detroit Free Press baigia savo pasipiktinimą State Departmentu ir konsulais:

Mr. Truman labai kritiškai žiūrėjo į tą DP įstatymą, pagaminantą Republikonų Kongreso. Mes sutinkame kad tai prastai paruoštas dalykas.

Bet State Departmentas yra dalis Trumano Administracijos. Na o gi jo State Departmentas ir klydo tą DP įstatymą praveisti pasekmingai.

Iki šiolie, mes nematėme jokio pranešimo kad Prezidentas instruktuotų savo State Departmentą atlikti savo pareigą linkui išpildymo Suvienytų Valstijų duotų prižadų žmonėms kuriems mes giriames turį tokį didelį prijaunimą. Mes norėtume daugiau įrodymų negu jo žodžių buk jis užjaucia tiems nelaimingiesiems....

Amerikos Lietuvių Tarybos vadai šiomis dienomis pasiskelbė lankęsi pas Prezidentą Trumaną Lietuvos reikalais ir DP reikalais. Ar tie mūsų trys ponai prisiminė ką apie State Departmento ir konsulų netikslumus? Ar jie ką nors žino apie šiuos netikslumus?

Trumanas, desperatiškai įieškas priemonių laimėti

Trumano "Raudonoji Silke" Dvokia Patiems Demokratams

Aną savaitę, kai Kongreso komisija iškėlė viešumon komunistų šnipų išdavikišką veikimą pačios valdžios įstaigose, sovietų naudai, Prez. Truman, kuris anksčiau nesugebėjo ir nenorėjo komunistus iš valdžios išvyti, paskelbė išdidžiai kad tai esą tik Republikonų "raudonoji silke": tai esą tik pasinaudojimas proga kaltinti Trumaną globojimu komunistų.

Bet kai ta Trumano "raudonoji silke" toliau labiau pasmardino Washingtoną ir Prezidento Kabineto narių ofisus, patys aukštieji Demokratai su barė Trumaną nenaudoti daugiau tokio "apsigynimo" prieš Republikonus, nes tuomi Trumanas patenkia visai Demokratų partijai.

Trumanas buvo pasiryžęs savo rinkimų vajuje įrodyti buk Republikonų Kongreso komisijos ištyrimai apie komunistus Washingtonė esą tik "raudonoji silke", bet Demokratai sušoko ant jo kad tylėtų, nes tuo tik labiau pasikenks sau.

Prezidentas Truman — kaip šalies prezidentas — norėjo užginčyti, savo politikos delei, kad komunistai ir sovietų šnipai Amerikoje visai nieko nedarą pikto, ir tai tokiu laiku kai Kongreso tyrinėtojai turėjo jau žinias kad sovietų šnipai ne tik kitas visokias smulkias ir svarbias informacijas teikia Maskvai, bet jau pagrobė pačios atominės bombos paslaptį.

Kanada jau apie pora metų atgal susekė ir nubaudė atominės bombos paslaptį vagis žymius Kanados valdžios narius atominės energijos mokslininkus.

Lygiai tuo pačiu laiku sovietų šnipų kita grupė dirbo pavogimui atominės paslapties ir

rinkimus ir vėl likti prezidentu, prisileido ir Tarybos atstovus, tikėdamas gal per juos gaus kiek balsų iš Lietuvių. Tačiau, kadangi pats Trumanas davė Stalinui pažadą Potsdame, kurių dabar turi laikytis, ir pirmesni Amerikos aukštieji vadai taip pat surišo Demokratų administracijai rankas prižadais duotais Stalinui, tikėtis ko nors iš Demokratų prezidento ir jo administracijos visiškai netenka. Ir landžiojimas pas prezidentą kuris jau baigia savo prezidentavimo dienas yra bergždžias darbas.

Trumanas reikalauja kad būtų įleista kuodaugiausia žydų į Ameriką, ir jis gal but yra patenkintas kad gali sutrukdyti krikščionių įvažiavimą. Ką pagelbės Tarybos vadų apsilankymas pas jį Lietuviams?

Visi darbai ir klaidos rodo kad šaliai reikalinga išrinkti naujas prezidentas — prezidentas tos partijos kuri nesutirsišus su apgavikais jokiais prižadais.

MAMAI

Vardinės Tavo, Mama —
Jos budavo su dovanom ir vainikuotos.
Jos budavo,
kol Tavo žemėj neiškėlė kraujo puotos.

Kuo pradžiugint šiadien, Tave, Mama,
kur Tu esi nunai?
Dieną — karšti akmenys krutinėj mano,
naktį — blogi sapnai.

Tau dar sunkiau, žinau, Mama.
Žili plaukai pavėjui —
Ir viltys, viso gyvenimo viltys,
į pasaulį išėjo —

Mes viename pasaulyj, Mama,
ir vienoj kancioj gimėm —
Ir tikrai šitą mintį šiadien
siuončių Tavo Vardinėm.

Alė Rūta.

šioje šalyje. Kanada apie tai pranešė Washingtonui. Bet gi pnavalis Trumanas ne tik nieko nedarė, pats matomai nenorėdamas įsigilinti į kokį pavojų jis pastato visą šalį, jeigu sovietai įgytų iš pačių Amerikiečių rankų atominės bombos paslaptį, jis dar pasimogo užnerangus Truman ne tik nekirsti kelius tos išdavikiškos veiklos tyrinėjimui.

Neseniai dar, pats Trumanas buvo uždraudęs savo kabineto nariams išduoti Kongreso komisijai dokumentus apie tuose kabinetuose esančius komunistus ar komunistuojančius tarnautojus, nors tuos dokumentus įteikė FBI, padaręs savo tyrinėjimus ir surašus kurie tarnautojai yra komunistai.

Kada tokiomis pavojingais atvejais pats šalies prezidentas žaidžia su šalies paslaptimis ir atsisako matyti kenksmingus išdavikus, gal but norėdamas ramiau su komunistais apsieti kad gavus jų balsų nors dalį, toks žmogus tikrai netinka būti šalies valdžios galva.

Atvyks Du Žymūs Žurnalistai

Patirta kad jau gavo vizas atvažiuoti į Ameriką du žymūs Lietuvos žurnalistai, Raila ir Dr. T. Dirmeikis.

Raila atvyks Spalių mėnesį, o Dr. Dirmeikis kiek vėliau. Jie gavo reguliars Lietuvos kvotos vizas, je nebeina į padaugintą DP įleidimų skaičių, nes negyveno Vokietijoje, Austrijoje ar Italijoje.

GIMIMAI IR MIRTYS

Kaip skelbia Life Insurance Institutas, 1947 metais mirtys nuo širdies ligų užėmė pirmą vietą, tačiau mirtys nuo visokių priežasčių pernai buvo žymiai mažiau negu pirmiau.

Gimimų skaičius šioje šalyje šymet mažėja lyginant su aukščiausiu skaičium koks buvo pasiektas 1947 metais.

Pernai per pirmutinius keturis mėnesius gimimų buvo 1,149,000, šymet per tą laikotarpį gimė 1,270,000.

KINJA turi 60 milijonų ukinkų, kurie bendrai turi 210 akrų žemės.

Dailininko Adomo Varno Sukaktis

ĮZYMAUS mūsų dailininko ir Lietuvių tautos meno kultūros gyvenimo organizatoriaus, Prof. Adomo Varno dvejos — gyvenimo septyniadesimties ir kurybinio darbo keturiasdesimties metų — sukaktuvės garsiai praskambėjo jusios tarp visų Vakarų Vokietijoje gyvenančių Lietuvių, stiprausio atgarsio susilaukė Freiburgo Lietuviose.

Ir visai suprantama, juk šitas Vokiečių meno, mokslo ir kultūros centras šiandien yra pasidaręs Lietuvių tremtinių dailės gyvenimo "sostine". Ten gyvena ir dirba gražūs burelis mūsų dailės kurėjų, buvusių Adomo Varno auklėtinių. Jų pastangomis ir vadovybėje gražiai veikia Meno ir Dailių Amatų Mokykla bei Lietuvių Dailės Institutas. Pirmoji įstaiga ruošia ir auklėja naujus dailės kurėjus, o antroji palaipsniui perima Lietuvių tremtinių dailės gyvenimo vadovavimą. Šių institucijų darbuotojai sutartinai, artimai talkininkaujant dailę studijuojančiam jaunimui, Liepos 9 d. Freiburge suruošė įspudingą Prof. Adomo Varno minėjimą — akademiją.

Minėjimo iškilmės įvyko Meno ir Dailių Amatų mokyklos kukliose patalpose. Minėjimo aplinkuma ir nuotaikos buvo meniškai-bohemiška: į minėjimą sugužėjo šių iškilmių iniciatoriai — dailininkai, dailės studijozai ir menu besidomintys Freiburgo tautiečiai. Susirinkusių dėmesio centre buvo patsai jubilatas, Prof. Adomas Varnas, drauge su savo ištikima gyvenimo palydove, žinoma pedagoge Marija Varniene, atvykę į minėjimą iš Ravensburgo. Susirinkusių tarpe matėsi burelis jubilato bičiulių iš Ravensburgo — dailininkų, rašytojų, žurnalistų, pedagogų, atvykusių pagerbti savo garbingą veikėją.

Minėjimą atidarė Lietuvių Dailės Instituto vadovybės vardu valdybos pirmininkas, dailininkas Viktoras Vizgirda. Pakvietęs garbės prezidiumą užimti vietas, kurių centre matėsi jubilatas, dailininkas V. Vizgirda nušvietė šip subvirmo reikšmę.

"Brangus Jubilate, gerbiamosios Ponios ir Ponai", kalbėjo V. Vizgirda, "Lietuvių Dailės Instituto valdyba, įvertindama dailininko Adomo Varno kurybą ir jo nuopelnus Lietuvii dalei, pakvietė didžiai gerbiamą Jubilata buti Lietuvių Dailės Instituto Garbės Nariu. Visų mūsų vardu aš reikiu nuoširdžią padėką už mums suteiktą garbę priimant mūsų kvietimą ir malonų atsilankymą šiame kukliame mums brangaus Jubilato 70 metų amžiaus ir 40 metų kurybinio darbo jubiliejaus minėjime".

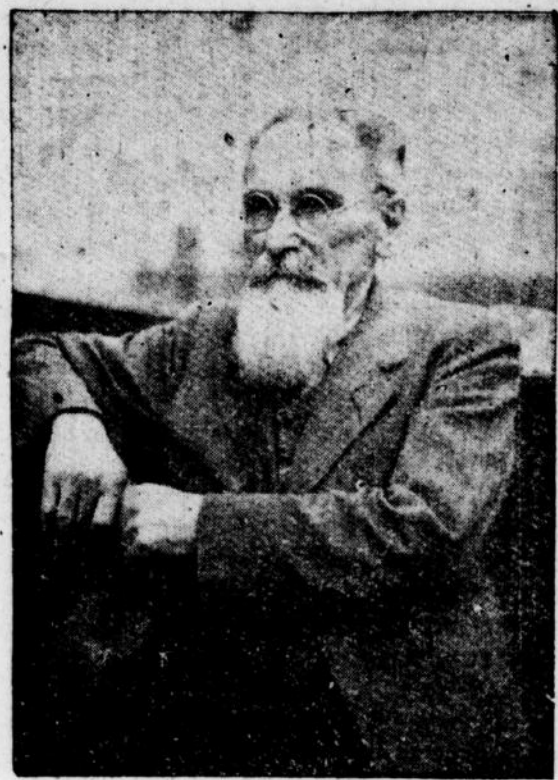
"Lietuvių dailės istorijos pradmenų galima įieškoti gilioje senovėje", kalbėjo toliau V. Vizgirda, "Lietuvių tautos jautri siela reikiassi kiekvienoje mūsų buities dalelėje, liaudies menininko jautriai išgyventoje. Bet mūsų individuali dailė yra dar taip jauna. Dar gyvi liudininkai pirmųjų Lietuvių dailės parodų Vilniuje. Dar gyva karta, kuri džiaugėsi pirmaisiais mūsų menininkų laimėjimais, dar gyvi parodų dalyviai, kurie pirmieji ėmė ir rankas arklą, kad išartų Lietuvių kultūros dirvonus. Sunkiose sąlygose savo kuryba jie žadino tautos sąmonę, jos estetinius jausmus, tiesė kelius, kurie mus vedė į kulturingų tautų tarpą.

"Vieną tų pionierių šiandien turim savo tarpe. Ciurlionis, Varnas, Zmuidzinavičius, Rimša, — tai vardai, kuriuos kartų kartos skaitys, kai vers pirmuosius Lietuvių dailės istorijos lapus. Šiandieną, kada mūsų tautą ištiko taip skaudi tragedija, Gerbiamo Jubilato asmenyje mes matome simbolį, pavyzdį to gyvumo, tos energijos, tų pasiryžimų, tų vidujinių galių, kurios tryksta, kurios veržiasi, kovoja už tautos šviesesnę ateitį, už jos kultūrinius ir dvasinius laimėjimus.

"Aš linkiu didžiai gerbiamam Jubilatui dar ilgus metus buti nenuilstamos kurybos pavyzdžiu mums mūsų sunkiame gyvenime". baigė dailininkas Vizgirda savo turiningą žodį.

TOLIAU buvo skaitoma Jubilato gyvenimo ir kurybos raidai nušviesti paskaitos. Apie Adomo Varno gyvenimą ir kurybą įdomią paskaitą skaitė Meno ir Dailių Amatų Mokyklos studentas Juozas Akstinas. Įdomių Jubilato, kaipo grafiko, darbų apybraižą skaitė Lietuvių Dailės Instituto generalinis sekretorius, dail. Telesforas Valius.

Toliau sekė sveikinimai. Jubilata sveikino Lietuvių Dailės Instituto vardu Telesforas Valius, Meno ir Dailių Amatų Mokyklos vardu jautriai sveikinimo kalbą pasakė tos įstaigos vadovas Prof. Vytautas Jonynas, Freiburgo Lietuvių bendruomenės vardu Jubilata sveikino apy-

Prof. Adomas Varnas

linkės komiteto pirm. Varianus, Meno ir Dailių Amatų Mokyklos auklėtinių ir Freiburgo Lietuvių studentų vardu sveikino studentas Juozas Akstinas.

Jubilatui buvo įteikta ir daiktinių dovanų — meniškias adresas, meniškai austas šalikas ir keraminis kurnys.

Visi kalbėjusieji išreiškė apgailestavimą, kad minint garbingą Prof. Adomo Varno jubiliejų, nebuvo galima Freiburge suruošti jo kurnių parodos, kalbėtojai tačiau reikškė viltį, kad tokią parodą Gerb. Jubilatas ras galimybių suruošti vėliau.

Jautrų padėkos žodį tarė pats Jubilatas. Nuosirdžiais žodžiais jis dėkojo šio mirėjimo organizatoriams Lietuvių Dailės Instituto valdybai, prelegentams, sveikintojams ir minėjimo dalyviams. Jubilatas pareiškė, kad jis esąs iki savo sielos gelmių sujaudintas parodytu jo asmeniui dėmesiu, nuoširdžiu priėmimu ir jo kurybinio darbų bei pastangų nuoširdžiu įvertinimu. Jubilatas susijaudinęs kalbėjo, jog jis kuręs ir dirbęs vardan Lietuvių Tautos kultūros garbės, savo gyvenimą bei visas jėgas aukojęs savo gimtosios žemės, tos žemės, iš kurios gelmių paveldėjęs kurybines galias, garbei ir gerovei. Jubilatas pareiškė, kad Lietuvos kultūros labai dirbiąs iki savo paskutinio atodūsio.

Įspudingas minėjimas buvo baigtas Tautos Himnu.

Po minėjimo gretimose patalpose įvyko jaukus pobuvis, kurio metu taip pat pasakyta gražių kalbų ir Jubilatui pareikšta nuoširdžių linkėjimų dar ilgus, ilgus metus savo kuryba tarnauti Lietuvių tautai.

Jubilatas, savo viešnagės Freiburge metu, artimai susipažino su Lietuvių dailės institucijų — Meno ir Dailių Amatų Mokyklos bei Lietuvių Dailės Instituto darbais, uždaviniais ir artimiausiais sumanymais.

Vytautas Brazilius.

EKSTRA! 288 DAINŲ KNYGELĖ

LEISKIT ! TĖVNE

Kaina su prisiuntimu \$1.00

(Kiešinio didumo — 272 puslapių)

Dirva gavo Europoj naujai išleistą knygą įvairių Lietuviškų liaudies dainų ir kitokių pavadintą — "LEISKIT ! TĖVNE". Tai nepaprasta knygelė — tiesiog didelė knygą, 272 puslapių didumo, ir joje telpa net 288 žinomų eilėraščių. Skubėkit įsigyti sau vieną iki jų turime. Ji suteiks jums didžiausio malonumo, nes rasite daugybę savo žinomų dainų, ir daug tokių kurias turėtumėt žinoti. Išleido "Mintis", Vokietijoje.

Reikalaukit Dirvoje

ŽMONIJOS ISTORIJA

610 pusl. didumo knyga — kaina \$2.00

Štai didžiausia knyga kokią tik galit tikėtis gauti už \$2.00: paveiksluota, tvirtais audimo viršelais, lengva kalba parašyta, stambiomis raidėmis. Apsakoma pasaulio istorijos eiga, ką privalo žinoti kiekvienas norintis platesnio išsilavinimo. Aprašoma įvairūs buvę didieji karai kurie nulėmė žmonių gyvenimo kryptį, valstybių persitvarkymus.

Siųskit laišką \$2.00 su savo adresu ir prašykit prisiųsti jums šią 610-puslapių didumo žmonijos istorijos knygą.

REIKALAUKITE DIRVOJE

6820 Superior Ave. - Cleveland 8, Ohio.

Pakasta U. N. Sąžinė

Dar Vienas Vaidinimas?

UŽ KETURIŲ dienų — Rugšėjo 21 — susirinkus Paryžiuje Suvenyčių Tautų Organizacija (UNO) savo trečią sesiją. Numatoma, kad ji tęsis apie tris mėnesius ir turės apsvaistinti virš 60 klausimų. Tų klausimų eilėje yra dalis ir tokių, kurie jau nebe pirmą kartą svarstomi ir kuriems nebuvo surasta tinkamo sprendimo. Taigi, daug svarbių klausimų kartosis, iš naujo bus ginčijami, bus „jieskoma“ visiems priimtinių nutarimų ir... po ilgų kalbų vėl jie bus atidėti sekančiam kartui. Mažesnę reikšmę klausimai, gal but, bus išspėsti.

Praėjusios dvi UNO sesijos yra palikusios visiems labai neskanų atsiminimų. Taip feikšmingų įvykių akvazdoje vienas pasaulis buvo nukreipęs savo akis į tvirtai ir teisingai suorganizuotos taikos reikalą. Visų viltys plaukė į UNO ir visų tikėjimas į geresnę ateitį rįšosi su laimingų darbu Suvenyčių Tautų Organizacijos. Ir jei nusivylimas šiuo metu yra toks gilus, kad joks „taikos balandis“ nebesugeba sukelti šviesesnės ateities spindulio, tai už tai reikia pakaltinti tą pačią UNO organizaciją.

Įtakingiausi žmonės, asmenys su geriausiais patyrimais, su aukšta doroje ir kilniausiais norais iki šiol nesugebėjo įkvėpti Suvenyčių Tautų Organizacijai tokios dvasios, kokia galėtų apsaugoti didžią tautų šeimą nuo besartinančios nelaimės... Ką bekalbėti apie tai, kad jie nesugebėjo iki šiol ją išvesti į teisybę, pilnos laisvės ir laimingo gyvenimo kelią.

Žinoma, kaltė už šiandieninį neramų ir skurdų daugelio tautų gyvenimą krenta ne UNO organizacijai, o toms tautoms, kurios yra prisiėmusios atsakomybę už taiką. Visa nelaimė atsirado dėl to, kad kelios valstybės, nuo kurių priklauso pasaulio taikos užtikrinimas, nepajėgė suderinti savo tikslų ir pasi-
nešę į savitarpines pjautynes.

Atsirado du pasauliai, vienas komunistinis, antras — kapitalistinis. Ir jie abu rungiasi ne tik su noru vienas antrą nugalėti, bet ir patraukti savo pusėn kuodaugiau kitų valstybių. UNO Organizacija pasidarė lauku tu dviejų pasaulių kovai: ir vienas ir antras žiuri į ją, kaip į „kozyrį“ savo tikslams. Dėl šitos priežasties UNO viso darbo pasisekimas yra sudėtas į dviejų didžiųjų valstybių (Sovietų Sąjungos ir Amerikos) rankas. Ir nei vienas klausimas neišspręstas atskirai didžiųjų valstybių negalėjo būti išspręstas ir UNO rėmuose. Kitaip sakant, kol nebus geros valios, susipratimo ir sąžiningos taikos tarp „Dviejų Didžiųjų“, tol UNO pasiliks tik scena didžiųjų vaidinimams.

Tarp Blogo ir Gero

UNO ĮSTATYME pasakyta, kad organizacijos tikslas yra: sudaryti sąlygas tautoms gyventi be baimės ir be skurdo. Aišku, toks didelis tikslas negali būti pasiekiamas „vienu šuviu“. Bet jei gyvenimas be baimės yra taikos klausimas, tai gyvenimas be skurdo yra tautų plačiausio ukinio bendradarbiavimo reikalas. Ir šitam

reikalui UNO yra nemažai padariusi per tris metus. Maitinimas, sveikata, darbas, kultūra, sugriauto ukių atstatymas, prekyba, socialinė pagalba, DP ir visa eilė dar kitų sričių, kurios judėjo, kad ir palengva, tik UNO dėka, sukuriosios ir palaikančios atitinkamas tarptautines įstaigas.

Jei ne W. H. O. (Pasaulinė Sveikatos Organizacija), tai gal ir šiandien tebeturėtume choleros epidemiją Egipte. Su I. L. O. (Tarptautinis Darbo Biuras) yra pagyvėjęs socialinio aprūpinimo klausimas. Jei ne I. R. O. (Tarptautinė Pabėgėlių Organizacija), tai daug šimtų tremtinių kęstų daug didesnę vargą, negu jie kenčia šiandien. U. N. E. S. C. O. (Organizacija auklėjimui, mokslui ir kulturai) pagalba iš naujo kuriasi didieji mokslo ir tyrinėjimų centrai. I. T. O. (Tarptautinė Prekybos Organizacija) padeda tautoms išvystyti tarpusavio prekybą ir palengvina sąlygas prekybų mainams. O dar kiek visokių kitų UNO žinioje esančių įstaigų, kurios savo veikla mažiau ar daugiau padeda tautoms gyventi mažesnia me skurde, belaukiant kol jos galės gyventi visi be skurdo.

Taigi, nors ir juokiamės iš UNO, nors ją keikiame ir kaltiname, vis dėlto ji yra davusi žmonijai nemažai ir gero. Ir jei jos nebūtų, tai ant žemės viešpatautų vargas daug didesnis, negu kad turime šiandien.

Ką Girdės Challiot Palocius

SPEJAMA kad UNO visuotinis susirinkimas Paryžiuje, naujai įrengtuose Challiot rėmuose, užsitęs apie tris... mėnesius. Sovietų atstovas Višinskis ar kuris kitas į jį panašus, be abejo, vykdys puolimus prieš kapitalistus Amerikiečius ir imperialistus Anglius. Progu puolimams bus daugiau, negu reikia. Ir jei tarp 60 dienotvarkėje numatytų klausimų nebus nei vieno, kuris praisis be ginčų ir piktumų, tai iš jų tikriausiai išsiskirs keli, kurie sukelis vėjus, bangas ir audras...

Jau senai kalbama apie tos pagarsėjusios „veto“ teisės suvaržymą, nes jos naudojimas sudaro didelę kliūtį UNO darbui. Sovietų Sąjunga, naudodamasi veto teise, visą laiką niekais verčia visus UNO sprendimus, kurie nesiderina su komunistų tikslais. Ji naudojasi veto teise, kaip neįveikiamu ginklu prieš daugumos valią, nesiskaitydama su kitų valstybių reikalais. Argentina yra pasiūlius pakeisti UNO įstatymą taip, kad Saugumo Taryboje kiekvienas klausimas galėtų būti išspręstas septyniais balsais (iš 11). Mušis dėl veto teisės turės būti Challiot rėmuose labai didelis: sovietai darys viską, kad veto teisė pasilikty nepaliesta. Ir jei pasirodytų, kad jie jos išsaugoti negali, tai beveik tikra, kad jie atsuks nugarą ir visai UNO organizacijai.

Kitus aštrus reikalus bus atominės energijos klausimas. Komisija, kuriai buvo pavesta nustatyti atominės energijos kontrolę, atsisakė nuo pareigos parekšdama, kad yra neįmanoma jai susitarti, nes sovietai nesutinka, kad jų žemėje būtų

svetima kontrolė ir reikalauja, kad pirmiausia būtų ta kontrolė užkrauta valstybėms, kurios jau valdo atominę energiją.

Kiekvienam aišku ko nori pasiekti sovietai tokiais reikalavimais: tegul tarptautinė kontrolė paims savo žinion turimas Amerikoje atominės bombas, o tuo pačiu metu sovietai laisvai, niekeno nekontroliuojami tęs atominį ginklų gamybos darbą. Butų labai malonu sovietams, jei kiti jos norui pritartų!

Bus dar klausimas dėl naujų narių priėmimo. Praėjusiais metais visuotiniame susirinkime buvo priimta rezoliucija, raginanti „didžiuosius“ susitarti, kurios valstybės turi būti priimtos į UN organizaciją. Bet jos nesutaria ir vėl klausimas bus svarstomas Paryžiuje. Vakariečiai norėtų, kad į UNO būtų įsileista: Austrija, Suomija, Italija, Portugalija, Irlandija ir Transjordanija. Sovietai gi reikalauja įsileisti: Rumuniją, Bulgariją, Vengriją, Albaniją.

Kaip žinome, šios valstybės yra sovietų replės ir neturi pilnos nepriklausomybės. Jomis nori sovietai papildinti sau naudingų balsų skaičių.

Be šių trijų svarbiųjų reikalų, aišku, bus aštrių ir ilgų ginčų dėl Graikijos, dėl Palestinos, dėl Indonezijos, Triesto ir Čekoslovakijos...

O ką Jie Nutars?

NERA RIMTO pagrindo galvoti, kad trečioji UNO sesija bus laimingesnė, negu pirmosios dvi. Politinis pasaulio dangus šiomet yra daug tamsesnis, negu jis buvo pernai. Nei sovietų, nei Anglijo-Amerikiečių atstovai neatvažiuos į Paryžių su žydinčiomis alyvų šakelėmis. Jų nesutarimai jau yra įsisenę ir reikia būti dideliu svajotoju, kad galėtum pramanyti ramių ir taikingų valandų prie bendro UNO stalo. Pasauliniai klausimai įgavo tokias pat formas, kaip ir vidaus politikos partiniai ginčai. Kaip santykiuose tarp partijų nulemia ne širdis, o jėga, taip ir tarptautiniuose reikaluose nulemia valstybių turima arba siekiama jėga. Susitarimas buvo visą laiką sunkus. Bet dabar jis pasidarė stačiai neįmanomas ir niekas nebenturi teisės manyti, kad per UNO pasaulis galės pasiekti gražią taiką.

Visos konferencijos, kuriose dalyvavo iki šiol sovietai, padėjo išugdyti neapykantą vieny valstybių kitoms. UN organizacijos sesija neišvengs taip pat panašaus likimo. Ir gal but, trečioji sesija parodys aiškiau, kaip ir kur reikia įjieskoti nuo visuotinos užkrečiamos ligos valstyvių, kurią platina nesibaigianti karo baimė. Kol visi gyvenime nuolatiniame karo baimėje, kol milijonai žmonių klaidžio be šeimos židinio, be tėvynės, be vilties pradėti naują gyvenimą, be pilnos laisvės ir be reikiamos kitų pagalbos, tol nebus tinkamų sąlygų darniam tautų bendradarbiavimui ir tol

visos UNO sesijos bus tuščias žodžių žarstymas.

Balsas Tyruose

KIEKVIENĄ KARTĄ, kai tik renkasi pasaulio „sąžinė“ svarbesnių reikalų svarstymui, pavergtų žmonių širdyje gimsta vilties kibirkštėlė. „Gal ji išgirs skausmingą atsidusėjimą... Gal ji supras kitų vargus... Gal...“ Tas „gal“ jau daug kartų yra apvykęs. Bet kaip žmogus, taip ir tauta, kol gyva, nepaliauja laukusi pabaigos savo kentėjimams. Ir neretai būna taip kad viltis išsipildo greičiau, negu tikėtą. Kada išsipildys Lietuvos žmonių ilgesys vėl gyventi laisviems? Vienas dangus tatal težino... Mes žinome tik vieną dalyką, kad ateis diena, kada baigsis Lietuvių Tautos pavergimas. Apgaudinėtume save, jei manytume, jog ta diena ateis UNO pagalba. Ne. Bent koks balsas Challiot rėmuose už pavergtų tautų laisvę nuskambės tarsi tyruose. Ne teisės ir teisingumo pagrindais vystosi pasaulio taika: jėgos, valios ir kantrumo ramsčiai statomas ateities rumas pasaulio gerovei...

Deja, Lietuva teturi tik teisę. Ji jėga priklauso kitiems. Bet ji turi dar valią ir kantrybę. Ir tai yra jos vienintelis ginklas, kurio stiprumas priylgsta dideliui divizių skaičiui. Ir mes niekur ir niekadose nepaliausime skelbė, jog Lietuva turi teisę ir valią gyventi laisvai. Tegul tas balsas Challiot palociuje nuaidės be atgarsio. Bet kaip lašas prakala akmenį ne jėga, o dažnu kritimu, taip ir Lietuvai laisvę atgausime kantriai, vieningu ir nuolatinu reikalavimu. Atgausime, kai UNO atsistos ant teisės ir teisingumo pagrindo. Negi UNO organizacijos sąžinė liks visą laiką pakasta?!

Mokytojai Nori Atviro Mokymo Jaunimo kas yra ta Rusija

Nacionalės Mokytojų Sąjungos vadovybė Amerikoje įrodinėja kad šalies mokyklose būtų jaunimui aiškinaama jog karas — net jeigu ir prieš komunistą — nėra negalimas.

Tos organizacijos vadų manymu, svarbu kad jaunimas suprastų ir būtų aiškinaamas kas yra Rusija ir nusistatytų savo tikrą manymą apie tą šalį.

Jaunimas turi būti paruošiamas suprasti karo pavojų, taikos reikalingumą; turi suprasti kad šių dienų pasaulinė padėtis reikalauja Ameriką buti gerai pasiruošusia ir galinga.

Iki šiolei, kaip tik priešingai, New Deal valdymo laikais šios šalies mokyklose, net aukštesnėse, buvo privisę komunistų mokytojų, kurie ir kurios aiškino apie Rusiją ir komunizmą taip jog jau pradėjo užnuodyti jaunimo protus.

KAS platina Dirvą — tas platina apšviatą.

DABAR GAUNAMA — TIK UŽ \$2.00

LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE

Didelė LVS išleista knyga, gausiai paveiksluota, atiduodama Amerikos Lietuvių visuomenei dabar tik už \$2.00 (pirmiau buvo \$3). Pirkdami šią Lietuviską knygą, paremsit išleidimą tos knygos Angliškoje kalboje. Kurie galit, pridėkit savo auką Angliškai knygai leisti. Siųskit savo užsakymą dabar:

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Šiuo būdu \$... knygai „Lietuva Tironų Pančiuose“, prašap pasiųsti ją šiuo adresu:

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____ Valstija _____

Jei Karas Rytoj

SOVIETŲ KARO PLANAI

Rašo V. Lokys.

Galvojant apie naują karą, paprastai tariama, kad jis prasidės sovietų antpuoliu į Vakarų Europą. Juk niekas kitas karo nenori ir jo neprašė! Tokiam galvojimui pagrindo duoda ir pereitų metų rudenį pabėgusio sovietų generolo Kaukaziečio Chaparidžės raportai apie sovietų karo planus. To generolo suteiktomis žiniomis, šių metų pradžioje sovietai numatė turėti:

30 aviacijos ir parašiutininkų divizijų;
20 tankų divizijų;
40 pėstininkų divizijų, jų tarpe 25 motorizuotas;
15 kavalerijos divizijų, jų tarpe 9 motorizuotas;
15 artilerijos divizijų, jų tarpe 10 motorizuotų.

Tos divizijos stovi pačioje Sovietų Sąjungoje ir yra sutelktos į 6 armijas:

I — Šiaurės, vadas Vorosilovas, centras Leningradas.
II — Vakarų, vadas Rokosovskis, centras Minskas.

III — Pietų, vadas Zukovas, centras Odessa.

IV — Kaukazo, vadas Bagriaminas, centras Tiflisas.

V — Turkestano, vadas Timošenko, centras Taškentas.

VI — Tolimųjų Rytų, vadas Malinovskis, centras Vlodivostokas ir Čita.

Be tų 6 armijų, kurios kartu suėmus turi apie 1.8 milijonus vyrų, yra dar 30 specialių divizių laikomų okupuotose kraštuose Europoje ir Azijoje. Negalima užmiršti, kad NKVD turi dar savo atskirą, gerai ginkluotą privačią kariuomenę. Žodžiu, sovietai šiuo metu turi po ginklu apie 3-4 milijonus vyrų ir 14,000 lėktuvų.

Pagal sovietų karo planus, tos kariuomenės turi užtekti staigiu puolimu užimti visą Vakarų Europą iki Pirenėjų. Po to turėtų sekti antra karo fazė — Ispanijos ir Artimųjų Rytų užėmimas. Ji baigtųsi abiem puolimo kolonom susitikus Šiaurės Afrikoje.

Pirmajai fazei, anot sovietų planuotojų, pakaktų 2-3 savaičių. Antroji fazė užtruktų 3-4 mėnesius. Po to sektų lemiama ir ilgiausia trečioji fazė. Jos metu jie norėtų užimti visą Aziją. Anglija liktų neužimta, bet būtų visą laiką apšaudoma raketiniais šoviniais ir tokiu būdu išvesta iš rikiuotės.

Sovietams įsistiprinus visoje Europoje, Šiaurės Afrikoje ir Azijoje, Dėdė Samas turėtų sutikti su likimu ir pasitenkinti vien savo Amerikos kontinentu.

Taip sovietai norėtų. Jų planuotojai turi galvoti optimistiškai. Visos jūrės, marės jiems turi būti iki kelių... praktiškai atrodo kiek kitaip.

Staigus Europos puolimas, gal but, būtų pasisekęs pernai. Šiais metais jie niekur nebus sutikti išskėstom rankom. Į juos jau žiurima su tokiu įtarimu kad mažiausias jų kariuomenės tuokimas Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Vengrijoje, ir ypač Rytų Vokietijoje išauktų aliarmą Vakaruose. Kad ir ne labai skaitlingi Britų, Amerikiečių ir Prancūzų daliniai labai sutrukdytų sovietų slinkimą į priekį. Nuo pat pirmos dienos jie turėtų skaitytis su puolimais iš oro. Jie patys suardė antruosius bėgius nuo visų svarbiausių Rytų Vokietijos geležinkelio ruožų ir išsivežė visus signalizacijos įrengimus. Žodžiu — tiekimas puolančiai kariuomenei bus blogas. Tokiu būdu, pirmoji fazė užtruktų ilgiau negu numatyta ir leistų Vakarams pasiruošti antrajai.

Žinomas Britų karo autoritetas I. F. C. Fuller neseniai ra-

turi ginkluotis iki bus stipresnės už Rusiją ir galės jai padiktuoti teisingos taikos sąlygas dar prieš jai pasigaminant atominės bombas.

Suprantama, kad sovietai tam priešinsis — kur galės skatins neramumus. Jau dabar jie dideli dėmesį kreipia į Tolimuosius Rytus, tikėdamiesi ten rasti geras sąlygas išstumti Vakarus ir patys įsigalėti.

Todėl sunku tikėti, visai nepaisant kaip skamba sovietų daugiau ar mažiau „oficialūs“ karo planai, kad jie ryžtųsi pradėti tikrą karą dar neturėdami atominės bombos. Šiuo metu didžiausią pavojų taikai sudaro Stalino įsitikinimas, kad karas ilgainiui neišvengiamas. Tas jo įsitikinimas gali jį paskatinti prie tokių žingsnių, kurie karą gali netyčia išprovokuoti. Toks improvizuotas karas sudarys abiem pusėm daug netikėtinumų, tačiau jo pabaiga vistiek yra aiški — Sovietų Sąjunga bus sunaikinta.

SNIEČKUI NEPATINKA LIETUVIŲ TIKĖJIMAS ANGLO-AMERIKIEČIAIS

„Tiesa“ pažymi, kad „negalima užmiršti, kad respublikos teritorijoje buržuaziniai nacionalistiniai elementai varo antitarybinę propagandą ir agitaciją, skleidžia provokacinius gandus ir, siekdami žlugdyti darbą, stengiasi pralysti į valstybės aparatą.“

„Kai Vokiškas fašizmas yra sutriuškintas ir negali padėti Lietuviečiams buržuaziniams nacionalistams, jie laukia šios pagalbos iš Angliškų-Amerikoniškų imperialistų.“

„Dabar visai griaulė maliginą Anglo-Saksų demokratiją ir idealizuoja buržuazinę tvarką pai sėdėti susidėjus rankas. Jos Amerikoje ir Anglijoje.“

NEDIDELIS NAMUKAS, BET DAUG GYVENIMO!

Šis yra Visas-Elektros „Sapnų Namai“ kuriuos didžiūojatės kiekvieną kartą atidarę duris!

Šis Visas-Elektros namelis turi moderninę Visą-Elektros Skalbiklą... Visą-Elektros Virtuvę... pritaikytas šviesas kiekvienam kambariui ir darbo plotui... žiemą ir vasarą nustatomu oru. Ir jis turi daug patogių elektros sagčių dabanties ir ateities reikalams.

Mazi ar dideli, tie All-Electric Namai yra namai LAISVI nuo sunkaus darbo, PILNI gero gyvenimo. Taipgi ir ekonomiškai, nes jūs turit SUTAPYMŲ daugeliu atvejų... sutaupot laiką, sutaupot darbą, sutaupot vargą, sutaupot ir pinigų.

Kuomet statysit namą ar perdirsit, planuokit Visam-Elektriškam Namui. Juo greičiau planuosit, tuo greičiau jį įsigysit.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE

KLAUSYKIT 'TEN O'CLOCK TUNES'

VISOS NAUJAUSIOS DAINOS — VISI ŽYMAUSI 2VAIGZDŲS
Penkias Dienas Savaitėje — Pirmadienį iki Penktadienio
Rytai nuo 10KWICA ir WGAR — Vakarais nuo 10 — WHK

Amžinieji Naciai

Žodis apie Dabartinius Vokiečius

Šeško nepaversi vištų draugu, taip ir iš Vokiečio nepadarysi demokrato. Tiesa, dabar kol Amerikiečių ir Anglų tankai užia Vokietijos plentais, tai jie išsijuošė rėkia — mes demokratai. Bet pažūrėkim, ką tie ponai daro, kai jie gauna truputį laisvės rankas.

Štai, Luebecko miesto burmistras yra tulas Passarge. Prie jo pavardės visuomet didžiausiomis raidėmis figuruoja SPD — Socialistų Partija. Sakoma, jis buvęs ir koncentracijos stovykloje, tačiau juk ir ten žmonės sėdėdavo už įvairiausių nusikaltimų, taipogi ir už kriminalinius. Vietos gyventojai pasakoja, kad dažniausiai politinę karjerą padaro kaip tik tie iš koncentracijos stovyklų išeję kriminaliniai nusikaltėliai, nes už politinius įsitikinimus Vokiečių labai mažai ten buvo. Savo politinėmis pažiūromis jie buvo labai vieningi!

Vieną žodžiu tas žmogelis burmistro kailyje, pajutęs, kad Anglai dabar meilikausis su Vokiečiais, nutarė irgi kuoms pasireikšti. Mes žinom, kokia kalba Vokiečiams labiausiai patinka, o jis tai dar geriau žino. Na ir pradėjo jis miesto senatę ir Schleswig-Holsteino Landtagę (taip vadinamas Vokiečių krašto seimelis) saukti — „Muskit „DP!“

Kad padoresnės visuomenės akys truputį užsimaskuotų, jis pateikia „baisius skaitmenis“: nuo kapituliacijos, t. y. 1945 m. Liepos mėn. iki dabar užsieniečiai nužudė 134 Vokiečius!

Atstovų susirinkime po to jo pranešimo „ledinė tyla“ (taip Vokiečių laikraščiai aprašo susidariusį dėl tų Passarge žodžių įspudį). Po to su didžiausiu pasipiktinimu vienu balsu

primama rezoliucija kuogreičiausiai išvartyti DP — tuos galvažudžius, plėšikus ir vagis iš „skaisčiosios“ Vokietijos.

Ne to straipsnio tikslas komentuoti motyvus privedusius ką tik iš koncentracinių stovyklų išejusius kaikiurių tautų atstovus prie ekscesų prieš savo dar šviežių kraują persisunkusius budelius. Manau, kad tie jautrus Vokiečių senato ir seimelio nariai, kurie „pavirto į ledą išgirde, kad per tris metus nužudyti 134 jų tautiečiai“, prisiminę kad jų viengėnčiai sugebėjo kiek anksčiau per tą patį laiką sunaikinti, sakysim, 6 milijonus tik Lenkų, sakau, tai prisiminę, jie turėtų iš didelio šalčio visai pranykti, nes proporcingai paėmus jų temperatūra turėtų nukristi kur kas žemiau absoliutaus nulio.

Taipgi tas pranešėjas burmistras Passarge, taip gerai informuotas apie DP nusikaltimus, visai nesistengė prisiminti, kad 95% visų minėtų nusikaltimų yra padaryta pirmaisiais mėnesiais po kapituliacijos, kai vyravo didelė anarhija, kai iš stovyklų išėjo sovietų belaisviai saivaliavo, kai iš kalėjimų išėjo kriminalistai, tiesa, daugumoje Vokiečiai, bet kurie pėdoms sumėtyti labai dažnai mėgdavo prisidengti svetimtaučio vardu.

Tačiau grįžkim prie mūsų Lietuvių. Patyrę apie tokį baisų kaltinimą užsieniečiams, kurių skaičių ineina ir didele Lietuvių grupė, mūsų vietos atstovai užklausė visuose teismuose, kiek Lietuvių Luebecke ir jo apylinkėse yra nubautų už Vokiečių gyventojų nužudymus ar plėšimus. Patir-

ta, kad nei vienas Lietuvis nei už žmogžudystę, nei už plėšimą nėra baustas.

Nėra prasmės daryti tolimesnių išvadų. Mes čia, Vokietijoje gyvendami, spėjome pažinti Vokiečių tautą ir žinom, kad vienintelė buvo ir yra tai tautai priimtina doktrina — tai nacizmas su savo rasine neapykanta.

Taip dažnai šiuo metu kartojami sūčiai ir partijų afišose tik naivų stebėtoją gali įtikinti, kad Vokiečių tauta pasuko humanizmo keliu. Tik ilgiau pagyvenę Vokietijoje pajunta, kad Vokiečių tauta ir humanizmas yra dvi nesuderinamos sąvokos.

Tačiau sykiu mes čia gyvendami įsisamoninom, kad didžiausias autoritetas Vokiečių yra botagas. Tiesa, mes esame čia beteisiai ir neturime galimybės tiesioginiai reaguoti į burmistro Passarge's šmeižtus, bet mes turime dar spaudos botagą, kuris demokratių kraštų rankose gali labai skaudžiai nusileisti ant gerb. burmistro kailio.

P. Žviedrys.

HIPPODROME

„The Luck Of the Irish“

Twentieth Century-Fox pagamino labai juokingą romantišką filmą, „The Luck of the Irish“, kurioje vadovaujamą rolę turi Tyrone Power ir Anne Baxter. Veikalas pradedama rodyti Hippodrome Theatre trečiadienį, rugsėjo 22.

Power vaidina Amerikos laikraščio korespondentą kuriam pasipina romansas Airijoje, ir nuliudęs grįžta namon, bet patiria kad lengvai to romano negali atsikratyti. Anne Baxter, kuri vaidina Airę panele svajojančią apie naują gyvenimą, savo svajonę pasiekia.

Prie jų vaidina eilė kitų gerų artistų.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

U. S. SECURITY LOAN VAJUS

Prisidėjimui prie visuotinos kovos su infliacija, Cuyahoga County Committee kuris dirba U. S. Security Loan pravedime, praneša kad jis pilniausia remia ir užgria United States Treasury Departamento United States Savings Bond programą kurio svarbiausias tikslas yra prisidėti prie infliacijos sulaukymo.

The United States Savings vajus Cuyahoga apskrityje vedamas nuo Birželio 15 iki 30.

Pirkite U. S. Security Bonds, tuo pačiu planu kaip pirkdavote karo metais. Jie neša gerą pelną ir yra taip saugūs kaip patys dolariai.

„The Cleveland 500“ Statys Tris Veikalus

Žinoma meno rėmėjų organizacija, „The Cleveland 500“, šmet surengia antrą sezoną perstatymui smagių muzikalių veikalų. Numatyta perstatyti šiuos tris: „Rose Marie“, „Anything Goes“ su Gertrude Niesen vadovaujamoj rolėje, ir „Great Waltz“. Perstatymai bus Public Hall, tarp Lapkričio 22 ir Gruodžio 11.

Pernai metų ta organizacija darė bandymus, kurie buvo pasekmingi, tris veikalus per tris savaites pamatyti susirinko net 67,000 publikos.

Dabar jau galima užsisakyti sau tikietus tiems veikalams, kreipiantis į THE Cleveland 500, Inc., 2025 East 71st St., arba The Burrows Ticket Office, 419 Euclid Ave.

Maisto Paroda Dar Baigsis Rugs. 17

Kepimo čempionės Didžiojo Clevelando srityje dabar vėl renkamos Cleveland Food and Home Show, kuris eina visu įdomumu Public Auditorium, nuo Rugsėjo 9 ir baigsis 17 d.

The Cleveland News Homebaker's Kontestas, vykdomas sąryšyje su The East Ohio Gas Company, duoda galimybę laimėti pilnai automatišką gaminį pečių kiekvieną dieną tos dienos pripažintai čempionei ir kitoms dalyvėms taipgi suteikiama piniginės dovanos kasdien.

Šalia talpinamas atvaizdas parodo Clevelando Angel Food Cake kepimo čempionę, Mrs. James Vacik, 4293 East 133rd Street, kuris laiko rankose tą dovaną laimėjusį pyragą kuris laimėjo jai naują gaminį pečių.

Bell System Rengia Plautų Televizijos Tinklą

Pradedant Rugsėjo 20, television tinklas pradės veikti vidurvakarinėse valstijose, kuomet Bell System inžinieriai baigs bandymus ir praves visus sujungimus per Ohio ir kitas valstijas video patarnavimą. Tas video tinklas apima Buffalo, Cleveland, Toledo, Detroit, Chicago, Milwaukee, ir St. Louis.

Iki šių metų galo šis vidurvakarinis tinklas bus sujungtas su rytiniu tinklu, taip kad programa duodama rytuose galės eiti per sujungtą stotis nuo Atlantiko pakraščio iki Mississippi upės. Rytinis tinklas apima Boston, New York, Philadelphia, Baltimore, Washington, ir Richmond.

Kuomet vidurvakarinis ir rytinis tinklai bus sujungti tarp Clevelando ir Philadelphia's the Bell System turės išviso apie 5,000 mylių video kanalų sujungiančių 14 didesniųjų miestų.

Mrs. James Vacik

Wikelis Funeral Home PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 9292

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

The May Co's. BASEMENTE

„Zip-In“ Lined!

100% Grynos Vilnos

CAUBTUVINIAI

APSIAUSTAI

\$37

Tik trumpa valandėlė ima su zip'u užsigauti šį šiltu pampsalu puikaus stiliaus, grynos vilnos paltą, nes tik vienas zipper eina nuo pat viršaus iki apačios! Šie paltai yra su nuimamu gaubtuvu, kuris pilnai nugula užpakalyje, su pilnom placiom rankovėm, iš apačios tandžiai apimančiom rankas. Tigras puokšės žalios, pilkos, vyno ir rudos spalvos. Mieros 10 iki 18.

Patirkite Apie Musy Parankų Išsimokėjimo Planą!

Basement Coat Department

Dutch Boy House Paint

Dadar Laikas Imtis

Visu Smarkumu

Rudeninio Vajaus

APSAUGOJIMUI IŠ LAUKO JUSŲ NAMŲ NUO UŽEINANČIŲ ŽIEMINIO ORO GADINIMŲ, SU

Dutch Boy

Blended Paint!

BLENDED reiškia kad balta pasilieka balta — kitų spalvų damaišymai buna tikri — apvedžiojimų spalvos laikosi skaidrios — porčių ir griptų dažai laikosi ten kur jūs juos užtepat!

SUSITARIMAI

Gali būti padaryta ilgalaikiam lengvam išsimokėjimui. NET IKI TRIJŲ METŲ LAIKO

SIENINĖS POPIEROS IŠPARDAVIMAS

Visos likusios mūsų 1948 metų sieninės pieros, visos aukštos rūšies, dabar atiduodamos už nupigintą kainą nuo.....

20 iki 33%

LINOLEUM IŠPARDAVIMAS!

Marmuro Išvaizdos Linoleum, Mėlynos, Raudonos, Pilkos, Žalios Keturkampis Yrdaš ....

49c

LINOLEUM PATIESALAI Naujų gražių marginių ..... Didumai, 9x12.

5.95

INLAID IR LINOLEUM ATLIEKANOS

Nuo 3 iki 11 ketv. yardų kiekvienas, gaunami daugybėje įvairių spalvų.

U. S. WALLPAPER AND PAINT CO.

6001 Euclid Avenue ATVEŽAM Į NAMUS

HE. 6944 DYKAI PARKING

BEFORE YOU BORROW TO BUY A HOME GET OUR LOW RATES AND HELPFUL TERMS

Member Federal Deposit Insurance Corp.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas Popieriutojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St. Telefonas: POTE mac 6899

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka)

MULEIKIS Antanas, 52 metų, mirė Rugs. 4, Cleveland, O. ŽVIRBLIS, Pvt. George, žuvo kare Lapk. 17, 1944, sunus Jurgio žvirblio, No. 2, Holly, Mich. Parvežtas palaidoti i Detroitą. Pamaldos atsibuvo St. Rita bažnyčioje, Rugsj. 16, Holly, Mich.

KRAKAITIS Pijus, 55 m., mirė Rugsj. 10, Mt. Clemens, Mich.

MIZARAS Juozas, viduramžis, mirė Rugsj. 15, Detroit, Mich.

KURPEIKIS Aleksandras, 56 metų, mirė Rugsj. 9, Chicagoj. (Kvėdarnos par. Skirdenų k.) Amerikoj išgyveno 38 metus.

IGNATAVICIENĖ Marė, mirė Liepos m., Lowell, Mass.

KASINSKAS Aleksandras, mirė Liepos 18, Lowell, Mass.

GRIGALIUNAITĖ Veronika, 80 metų, mirė Liepos mėn., Lawrence, Mass.

TUMAVICIUS Jonas, mirė Liepos 18, Walpole, Mass.

JANCAUSKIENĖ Ona, mirė 15 Liepos, Masspeeth, N. Y.

JUOZUPAITIENĖ (vardas nepažymėta), mirė Liepos 10, Rochester, N. Y.

ALEKSANDRAVICIENĖ Alė, mirė Liepos m., Mahanoy City, Pa.

GABRILAVICIUS Jurgis, 64 m., mirė Liepos 4, Baltimore, Md. (Suvalkų rėd. Krosnos p.) Amerikoj išgyveno 43 metus.

POVILAITIENĖ Katarina, 57 metų, mirė Liepos 6, Terre Haute, Ind. (Vilkaviškio ap. Žygių p.)

KROKINIKAS J., 56 metų, mirė Liepos mėn., Girardville, Pa. (Krosnos p.)

GENDROLIUS Nikodemas, 67 m., mirė Liepos 3, So. Boston, Mass. (Raseinių ap.)

SKIEČIUS Kazys, 57 m., mirė Liepos 5, Sebastopol, Pa. (Marijampolės ap.)

GRUŽAS Jonas, 47 m., mirė Birž. 27, Mahanoy City, Pa.

AMBRUTIS Jurgis, 69 metų, mirė Liepos 1, Mahanoy City, Pa.

AMALAVICIUS Andrius, mirė Liepos m., Philadelphia, Pa.

MACIAUSKIENĖ Kastancija, mirė Liepos m., Shenandoah, Pa. Gimus Mahanoy City, Pa.

MARKUNAS Pranas, mirė Liepos m., Mahanoy City, Pa.

NOTRIMAS Mykolas, 73 metų, mirė Liepos 27, South Boston, Mass. (Kruopių par.) Amerikoj išgyveno 45 m.

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas

musų specialybė.

Kambarių Popieravimas

Namų Maliavojimas

16908 Endora Road

Telefonas:

KEmore 8794.

Cleveland, Ohio

Pilnai Padengta Apdrauda.

UTah 1-4515

W. DEBESIS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko

7526 Star Avenue

Cleveland 8

I. J. SAMAS. JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, žiedų, Laikrodėlių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

ATOMO PASLAPTIES VOGIMO TYRINĖJIMAS

Gauta Daug Įrodymų kaip Arti Sovietai buvo Priėję prie Paslapties Pačiupimo

Kongreso komisija turinėjanti komunistų šnipų veikimą ir paslaptinę raudonųjų vadų supintą paslaptinę tinklą Amerikai smogti, įgavo daugybę dokumentų iš įvairių šaltinių. Liudymus apie sovietų šnipus, pačius Amerikiečius ir kitą tautybių slapta veikiančius agentus Amerikoj patiekė liudininkai pačios komisijos apklausišimui, kiti liudymai gauti iš suimtų deportavimui nepiliečių komunistų; dar kiti liudymai surinkti iš Kongreso tyrinėjimų komunistų įsivėžio į darbo unijs.

Bolševikų ir raudonųjų šalininkų gaudymas plinta ir plinta. Kiekvienas kiek svarbesnis gaivalas surašytas ir gali būti pašauktas tardymams.

Komunistų veiklos tyrinėjimas atsiliepė ir į prezidento kandidatus.

Republikonų kandidatas Dewey prižadėjo išvalyti komunistus iš Washingtono, kaip tik jis bus išrinktas prezidentu. Prez. Truman atsiliepė jog Dewey nori išvalyti tik Demokratų iš Washingtono. Truman net išvadino "melagystę" visų jam daromus priekaištus kad jis prilaiko ir užslepia komunistus savo valdžioje. Raudonieji esą įtemptai tikrinami seniau įvesta ištikimybės patikrinimo programa, sako Truman. Truman prižadėjo įrodyti savo rinkimų vajuje kad komunistų šnipijados tyrinėjimas yra tik "raudona silkė".

Tai Truman ir vėl rimtai išsišoko, kaip visada. Jam dalykai paaiški tik po to kal jis kak kenksmingo padaro.

Pro-sovietiška politika State Departmente

A. A. Berle, buvęs State Departmento pa-sekretorius nuo 1938 iki 1944, paskelbė viešai kad 1944 metais State Departmente tarp aukštųjų valdininkų įvyko griežtas skilimas dėl nusistatymo link Rusijos. Jis ir kiti laikėsi už griežtą politiką su Rusija, kitas pa-sekretorius, Acheson, norėjo kad su Maskva būtų elgiamasi švelniai ir draugiškai. Už sako griežtumą, prieš Maskvą Berle neteko savo vietos.

Berle daugiau nušvietė stovį Alger Hiss, kuris buvo įvardintas Maskvos agentu aukštųjų Washingtono valdininkų tarpe sovietų reikalus vesti ir komunizmą skleisti.

W. Chambers, buvęs komunistas, paskiau atsimitęs nuo sovietų tarnybos, įvardino Hiss kaip sovietų agentą.

Iškeltas ir kitas svarbus komunistų vadas, J. Peters, kuris vadinosi ir Stevens, bet ištikro pasirodė esąs Goldberger, žydas iš Vengrijos, atvykęs Ameriką 1924 metais ir čia vadovavęs komunistus paruošimui prie revoliucijos ir pagrobimo Amerikos valdžios ir raudonųjų rankas.

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsiliepti:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Acavicius - Acus Feliksas, iš Alytaus ap., gyv. Wilkes Barre, Pa. Adamavičiūtė - Bilinienė ar Bilinienė Stanislava, iš Panevėžio. Apaškevičius Povilas, sunus Vėlovo.

Adaškevičiūtė - Baltrušaitienė Emilija, gyv. Šakių ir Vilkaviškio ap. Adamaitienė - Arbauskaitė Ursulė, iš Alvitto val., Vilkaviškio ap. Aluzienė Teklė, duklė Sedaitės, prašo atsiliepti gimines kilusius iš Liolėlių km., Kelmės val., Raseinių ap.

Amontas Leopoldas ir sesuo Marija Izokienė, iš Juškaičio km., Slavikų val., Šakių ap.

Anholz - Kelertaitė Augustė ir broliai Karolis ir Martynas Kelertas, iš Marijampolės ap.

Arbauskaitė - Adomaitienė Ursulė, iš Alvitto val., Vilkaviškio ap. Armanavičius Rapolas, iš Stakliškių val., Alytaus ap.

Auguščiūtės Magdė ir Marė, iš Reimikių km., Kaupiškių val., Vilkaviškio ap.

Aukštakalnis, iš Šiauliškių km., Klebiškio val., Marijampolės ap.

Babravičius Jonas, iš Valkininkų vl. Pamerkių km.

Bagdonas - Bagdonavičius Juozas ir Jurgis ir sesuo Mary Brazauskienė - Bagdonavičiūtė, gyv. Shenandoah, Pa.

Baisienė - Jankevičiūtė Natalija, iš Šaukėnų val., Šiaulių ap., duklė Julijono.

Baltušaitienė - Adaškevičiūtė Emilija, gyv. Šakių ir Vilkaviškio ap. Baranauskas Mikas, iš Rumsiškių val., Kauno ap., išvykęs Brazilijon. Bladžiūnas, Walteris Jonas, iš Pūnėnų m., Panevėžio ap.

Brazauskas Juozas, pusbrolis Eduardo Brazausko.

Brundaitė - Karpavičienė Julija, iš Marijampolės.

Bubelis, iš Šiaulių ap.

Bubulas, broliai, gyv. Nemakščiuose, Raseinių ap.

Budrevičius Ignatas ir Juozas, iš Veiverių, Marijampolės ap.

Budrevičius Jonas, sun. Prano, iš Vilkaviškio ap., gyveno Detroito.

Butanavičius Stasys.

Butvilienė, našlė Stasio Butvilos.

Cekaitis Jonas ir Vincas, iš Kazlų Rudos val., Marijampolės ap.

Cepšys Mykolas.

Danaitis Stasys ir Danaitytė Ona, iš Veliuonų val., Kauno ap., prašo atsiliepti jos pusseseres.

Dovydatis Antanas, iš Puodžiškių km., Žaliosios val., Vilkaviškio a., sunus ir dukterys Anėlė, Elena ir Ona.

Dromantas Jonas, iš Rietavo val., Telšių ap.

Feitauške - Jorashka Frieda, gim. Lietuvoje, "Wawiczin", ir vyras Eduard Jorashka, gyv. gal Naujagutuck.

Flederis Augustas, iš Šakių m.

Frank - Piotrovic, Mishalina, vyras Piotrovic, Josefa, gimęs Baisogaloje ir vaikai Antosė, Zofija, Vladas, gyv. Philadelphiajoje.

Jidekaitė - Variakojienė, Stanislava, iš Kuršėnų val., Šiaulių ap.

Glenža Stepas, iš Vabalninko val., Biržų ap., gyv. Montevideo, Urugvaj.

Grauzas Vladas, iš Kauno.

Grigaliunaitė Marija, iš Baniškių km., Rumsiškių val., Kauno ap.

Gudaitis Juozas ir Pfanas, iš Skirsnemunės m., Jurbarko val.

Izokienė - Amontaitė Marija ir brolii Amontas Leopoldas, iš Juškaičio km., Slavikų val., Šakių a.

Jakutis Jonas ir sesuo Onutė, vaikai Jono, gimę ir auge Chicagoje.

Jankauskaitė, iš Krekenavos.

Jankausko Mykolas, sunus Benado, įpėdiniai, kilę iš Trečionių km., Stakliškių val., Alytaus ap.

Jankevičiūtė, Julija ir Natalija (Margevičienė ir Baisienė) dukterys Julijono ir Elzbiotos Marcinkevičiūtės, iš Šaukėnų val., Šiaulių ap.

Jankienė, gyv. Plauzgailių km., Šaukėnų val.

Jasaitis Ciprijonas, Jonas, Kajetonas ir Vincas, iš Varnionių km., Šiaulių val., Šiaulių ap.

Jaskevičiūtė Pranė, iš Udrjos val., Alytaus ap.

Jenke Hermann ir šeima, gyv. New Yorko.

Jončas Vincas, sunus Vinco. Tėvas buvo iš Stirbačių km., Tauragės ap.

Kliučinskas Juozas.

JIEŠKOMI: Augustas, Jonas ir Augustė Kemeraitis, iš Marijampolės apsk. Jieškos sunus Martyno Kemereičio, iš Vaiponiškių k., Alytaus apsk.

Joseph Kemereit.
(21a) Muenster i Westf.
Admiral Spee str. 14
British Zone. Germany.

PRANEŠKITE

Savo Antrašb Permainą

Kuomet rengiatės persikelti kitur gyventi, praneškite savo naują antrašb Dirvos Administracijai, ne paštui, nes paštas nesius jums Dirvos i naują vietą jeigu neprimo-kėsit. Parašykite mums už le atvirutę prieš persikėlimą i kitą vietą gyventi. —

Dirva Cleveland 3. O.

PINIGAI IR MOKSLAS

Dabar jūs gausit gerą algą U. S. Armijoj ir U. S. Oro Jėgose. Ir jei norit, jūs galite sutaupti kuo ne visą gaunamą algą, nes jums nieko nekastuoja maistas, rubai, patalpos ir kitokios pragyvenimo reikmenys.

Ir tuo pačiu kartu jūs galite imti korespondencinius kursus, arba lankyti klases palaikomoje Ginkluotų Jėgų Mokslinio Programoje. Jūs galite studijuoti bent kuria mokslo šaka, pradedant su elementariu Angliškos kalbos mokymusi ir baigiant kolegijų kursais.

Jei esat baigę aukštesnę mokyklą, jūs galite lankyti Armijos Techniską Mokyklą, arba Oro Jėgų Specialę Mokyklą įstoje trijų

metų tarnybai... ir jūs galite pasirinkti mokyklą pirm įstojimo tarnybon! Jūs ismokstat naudinga specialybę ar amatą, kas suteikia jums galimybę geresnį darbą pasiekti esant tarnyboje.

Be atidėliojimo užsukite daugiau apie tai jums artimiausioje Rekrutavimo Stotyje!

U. S. ARMY AND U. S. AIR FORCE RECRUITING SERVICE

CAREERS WITH A FUTURE

U. S. Army and U. S. Air Force

Room 109, Old P. O. Bldg.

Cleveland 14, Ohio

UPTOWN GRILL

10626 St. Clair Avenue

VYNAS — ALUS — DEGTINĖ — SILTI VALGIAI

— Geras Patarnavimas —

Linksma muzika penktadienio ir šeštadienio vakarais

A. ir A. Kazakevičius — savininkai (40)

Jakubs Funeral Home

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PARVEŽTI

Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENdicott 1763

LASNIK CAFE

Puiki, Moderniškai Įrengta Lietuviška Užeiga
6824 SUPERIOR AVE.

(Šalia Dirvos Redakcijos)

Užkviečiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus.

Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEFONAS: Main 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

It's here! It's New! It's Magnificent!

Admiral

FM-AM RADIO-AUTOMATIC PHONOGRAPH

plus MAGIC MIRROR TELEVISION

complete home entertainment in one smartly beautiful console

Compare with Values up to \$800

MODEL 8C11, Only

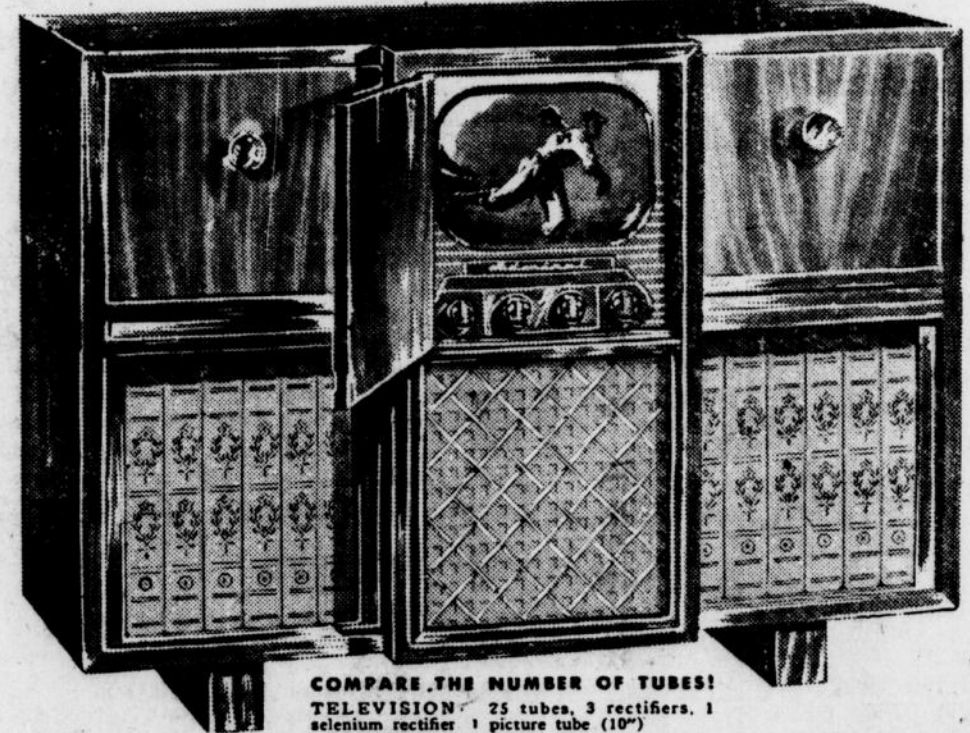

CONVENIENT MONTHLY TERMS

\$549⁵⁰

Federal Excise Tax \$3.00 Plus Installation

America's Smart Set

COMPARE THE NUMBER OF TUBES!
TELEVISION: 25 tubes, 3 rectifiers, 1 selenium rectifier, 1 picture tube (10")
RADIO-PHONOGRAPH: 7 tubes, 1 rectifier

All the human interest and original fidelity of today's sports events, today's entertainment features, today's history in the making... brought into your home by Admiral Magic Mirror Television! The 10" direct-view picture tube brings you an image that is always brilliant, always sharp. In the same compact walnut credenza console you have the added thrill of the new Admiral FM-AM Radio-Automatic Phonograph... hidden tone beauty revealed in even your oldest records by the new electronic principle of Miracle Tone Arm... your favorite AM and FM network radio programs on Admiral's crystal clear static-free ratio-detector FM.

PERKO Electrical Appliances

3486 EAST 93RD STREET

9213 UNION AVENUE

ATDARA VAKARAIS IKI 9 VAL. TREČIADIENIAIS IKI 1 VAL. DIENOS

Telefonas Abiejose Krautuvėse Diamond 0025

CLEVELANDO IR APYLINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Iškilmingas Katedros Pašventinimas

Clevelando R.-K. Švento Jono atnaujinta katedra vidurmiestyje tapo iškilmingai pašventinta bendroje aštuonių dienų programoje, pirmadienį, rugsėjo 6 rytą, ceremonijoms vadovaujant pačiam šios dioclezijos Vyskupui Hoban.

Iki naujasis pastatas nebuvo pašventintas ir pateptas vyskupo specialiu ritualu, į katedrą paprasta publika nebuvo įleista. Paskui, duris atidarius, į vidų susigrado pusantro tūkstančio šiaip žmonių. Kitus penkis šimtus sudarė bažnyčios didžiūnai ir pakviesti svečiai.

Per visą 8 dienų iškilnių laikotarpį katedrą ir jos kitus pastatus aplankė virš 20,000 žingeidulių.

Į ceremonijas buvo atvykę 42 aukštieji bažnyčios dignitarai iš įvairių šalies dalių, tarp jų Popiečiaus delegatas iš Washingtono, Arkiv. Cicognani, 4 kiti arkivyskupai, 32 vyskupai ir keturi abotai. Prie jų buvo šimtai kunigų, vienuolių.

Katedros šventinimo apeigas prie didžiojo altoriaus atliko Vysk. Hoban, o prie kitų altorių keturi kiti vyskupai kurie pirmiau Clevelande kunigavo ir kurie iš čia buvo paskirti vyskupais į kitas dioclezijas.

Oro Lenktynės Baigėsi

Per tris dienas, rugs. 4, 5 ir 6, atsiuvo Nacionalės Oro lenktynės, metinis įvykis Amerikoje. Buvo įvairių oro demonstracijų, dalyvavo įvairių rūšių militariški ir privatiniai lėktuvai. Svarbiausią lenktynę už Thompson Trophy dovana, su \$16,500 piniginiu atlyginiu, laimėjo lakunas Anson L. Johnson, iš Miami Springs, Fla., skridamas virš 383 mylių į valandą greitumu.

Buvo ir kitokių lenktynių su įvairiomis dovanomis. Buvo į Clevelandą atskridęs ir didžiausias pasaulyje lėktuvas, naujai išstatytas kariškas bombieris B-36, kurio bombų sukrovimo dalyje gali įtilpti keturi dideli prekiniai vagonai.

Tas milžinas lėktuvas yra 163 pėdų ilgio, sparnų plotis 230 pėdų ir jo uodega iškelta 46 pėdas į orą — kaip keturių aukštų namas. Jis gali paimti 21,116 galionų gasolino, turi 6 inžinus, ir gali nešti 30,000 svarų krovinį.

Jau dabar sudaryta sutartis rengti Oro Lenktynes Clevelande 1949 metais.

hoof".

RKO KEITH'S 105TH THEATRE

Šiame teatre matysite: Sept. 8 iki 11: "Walls of Jericho".

Sept. 12 iki 14: "Sword of the Avenger", ir "Thunder-

ISSINUOMOJA KAMBARIS Lietuvių šeimai, kambaris vienam vyrui, blaivam ir dirbančiam. (37)

1540 Glenville Avenue Telef. PO 9590

Susitik savo senus draugus

"BLL" GREEN

pas

VIC'S OASIS

Wade Park at 71st Street

GERIAUSIAS MAISTAS MIESTE

Vieta Air Conditioned

Geras Patarnavimas

Greetings and Best Wishes

WILLIAM E. MINSHALL, JR.

CANDIDATE FOR

STATE REPRESENTATIVE

Practicing Attorney

ELECTION TUESDAY, NOV. 2, 1948

Padėkit Jiems Atvažiuoti į Clevelandą!

Daug Lietuvių tremtinių galės atvažiuoti į Ameriką, ypačiai galėtume daug jų atsikviesti į Clevelandą, jeigu visi šios kolonijos lietuviai kurie turi savo namuose atliekamus kambarius pasižadėtų priimti po du ar daugiau nelaimingų mūsų brolių ir seserų į savo namus, iki jie paskiau patys susiras sau pastovias gyvenimo vietas ir darbus.

Reikia duoti pažadėjimą priimti šeimą, vedusius poras su vaikais, pavienius vyrus ir pavienes merginas.

Kartu reikia pasiklausinėti ir apie darbus: kas sutiks priimti juos dirbti kada jie atvažiuos. Jie atvažiuos ras sau ir kitus darbus, tikrai pradžia reikia padaryti tam tikrą pažadėjimą kad duosit jiems apsigyventi kambarį ir prižadėsit pagelbėti surasti darbą.

Tuo reikalu reikia išpildyti blankas. Ateikit į Dirvos ofisą, tas blankas išpildysime, o jūs pasirašysit.

Padėkim šiuo lengvu būdu atidaryti mūsų tremtiniais duris į Ameriką.

Jeigu mes dabar nepagelbėsime jiems, tai tą DP įleidimo skaičių užpildys kitų tautų išvietintieji, o musiečiai ir liks vargti, arba grįžti į sovietų nagus.

SALES ŠERININKŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvių Salės Bendrovės valdyba šaukia specialį salės šerinininkų susirinkimą pirmadienio vakare, rugsėjo 13, nuo 8 val.

Yra svarbių dalykų aptarti, visi šerinininkai prašomi atsilankyti. Susirinkimas atsisbus apatinėje dalyje. Valdyba.

SAUSRA BAIGĖSI

Per tris praėjusias savaites Clevelande siautė sausra. Viena ty savačių, vidurinė, buvo nepaprastai karšta.

Sausra baigėsi pirmadienį su mažu lietumi, o antradienį palijo visai smarkiai.

AUTO DRIVERS' LICENSE

Dirvoje iki šio mėnesio galo gausite progą išsiimti sau Auto Drivers' permitus. Visi automobilių važinėtojai tuos permitus privalo išsiimti iki spalio 1 dienos. Nuo tos dienos, neturintiems permito reikės laikyti naujus egzaminus.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

MIRIMAI

MULEIKIS Antanas, 52 metų, nuo 6305 Utica avenue, mirė rugsėjo 4, palaidotas Kalvarijos Kapinėse rugs. 8; pamaldos atsiuvo šv. Jurgio bažnyčioje.

Liko žmona, Petronėlė, viena duklė, Evelyn. Jo laidojime pasitarnavo Jakubs Funeral Home.

PADEKA

Šiuomi noriu nuoširdžiai padėkoti dar sekantiems asmenims sąryšyje su mano vyro, a. a. Jono Vilčinsko laidotuvių: A. M. Praškevičiams, M. Spudytėi, A. Anderson, B. Andrews, I. J. Samui, L. Vilčinskaitėi, parodžiusiems man užuojautos bei materialiai paramą. Ačiū Wilkeliš Funeral Home, padėjusiams laidojimo metu ir parodant tiek daug rūpestingumo ir nuoširdumo. J. Vilčinskienė.

PADEKA

Šiuomi reiškiam širdingiausia padėką visiems mūsų prieteliams liudnoje mūsų valandoje, mirus mano mylimam vyrui, Tamošiui Čebatauskui. Pirmiausia dėkoju Wilkeliš Funeral Home, už prielankų patarnavimą; visiems trimis kunigams, Vilkutaičiui, Petreikiui ir sveičiui kunigui, už šv. mišių atlaikymą, Kun. Ivanauskui už atsilankymą šermyse ir palydėjimą į kapines.

Ačiū už prisistatimą gėlių, už aukojimą šv. Mišioms, ir ypačiai ačiū grabinėjams už jų sunkų pasitarnavimą.

Ačiū Dr. Vinco Kudirkos Dr. jos valdybai ir nariams už atliktą draugijos vardu užduotį, ir pagaliau ačiū visiems kas tik kuo prisidėjo: už atsilankymą šermyse, bažnyčioje ir palydėjimą į kapines.

Išleisk, Tamošeli, šios šalies šaltioje žemėlėje amžinai. Gal neužilgo ant tavo kapo žolėlė prauždys, o mes laistysime savo asaromis.

Mes liekame nuliudę, žmona, Čebatauskienė, duklė ir sunus.

VIESNOS CLEVELANDE

Clevelande lankėsi viešnios iš Brooklyn, N. Y., ponė Ambraziejienė, žinovo veikėjo Juozo Ambraziejaus žmona, su dukterija Genovaitė. Jos čia viešėjo pas Vincą ir Tillie Česną.

Jodvi buvo nuvažiuosiusi į Detroitą pasisvečiuoti pas p. Ambrose ir pamatyti Detroitą.

Kita viešnia iš Brooklyn buvo mokytoja Stella Čereškaitė, kuri čia aplankė savo pažįstamą mokytoją Frances Ambrose ir pasinaudojo proga apžiūrėti Clevelandą. P-lė Čereškaitė atvyko čia iš Maine valstijos, ir buvo nuvykus į Cincinnati, O., aplankyti savo seserį.

OHIO VALSTIJA per metą iki Liepos 1 iš degtinės padarė gyno pelno virš \$15,000,000. Tas pelno kad per tuos 12 mėnesių Ohio piliečiai išgėrė žymiai daugiau degtinės, nes pernai pelno buvo gauta tik \$6,750,000.

THE EAST OHIO Gas Co. gavo Federalės komisijos užgymą tiesti \$3,200,000 vertės paipų projektą, gavimui daugiau natūralio gaso iš Texas, aprūpinimui gasu neriboto kiekio Ohio gaso naudotojų.

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

THE PROBLEM OF THE BALTIC IN HISTORICAL PERSPECTIVE

By ALFRED BILMANIS
Latvian Minister in the USA
(In Memory of the Injustices done to the Baltic Nations)

(Continued from last issue)

Of the innumerable folk songs and legends of the Baltic one tale is of outstanding interest: the tale of the World Flood, with many variants concerning sunken castles, inhabited by princes and princesses, richly clad and adorned with gold and jewels.

Seeing that the Baltic region itself does not have the precious metals of gold and silver and is not especially subject to catastrophic floods, the hypothesis becomes permissible that the Baltic peoples of some unrecorded age may have actually fled from some such disastrous deluge, wandering northwards, until they finally found safe haven in their present homelands. Thus, if there be a factual foundation to this so persistent flood legend of Baltic folklore, the Balts were certainly among the displaced peoples of antiquity.

Today, once more, through a similar cruel quirk of history, hundreds of thousands of their descendants find themselves fleeing into exile from the oppressive tyranny of atheist Bolshevism, that modern menace in every way comparable to the Biblical plagues or to the Deluge itself.

Seized with a despair that has overwhelmed such great numbers of other "displaced" peoples of Europe, they would now gladly leave the Old Continent behind them altogether, could they but hope for a peaceful haven elsewhere.

Returning to their prototypes of lore, we shall remark that the ancient Balts brought with them, in the first place, their very old religion, evolved in their original dwelling-place, and preserved throughout their unrecorded cross-country trek to the Baltic strand. Together with their religion, which is strongly reminiscent of the old Arian sun myth and cosmogony, they brought with them their language, customs, folklore, ornamentation (which including the swastika, strange as it seems, is very similar to that of ancient Troy), tools and crafts. They also brought with them their methods of agriculture, as well as certain useful plants, like turnips, flax, clover, and hemp, also medical plants and domestic animals and fowls. It was they who introduced the scythe into Europe.

As reflected in their folklore, the Balts also preserved their social-administrative organization. Settling in their present homeland, they were able to develop freely their original clan and tribal system, which was characterized by an outspoken ancestor-worship.

In Baltic folklore has been preserved the prototype of pre-historical social organization of the white race, just as the Latvian-Lithuanian tongue remains the key language of the Arian group.

Uncramped for space in their newly found abode, the Balts seem to have enjoyed a great measure of freedom. The British court geographer of King Alfred the Great, Wulfstan, who personally visited the Baltic region and named it Whitland (the exact translation of Baltija, for balt signifies "white"), has left us testi-

mony of the local mode of life. According to him, the land of these Balts, whom following the example of Tacitus, he still calls "Aestii", was comprised of numerous castles, pills (cfr. Greek polis), in each of which a king resided. This was probably the chief or ruler of the clan, for it should be noted that in the old Latvian language, the master or owner of the manor was the "kungs", word very similar to the Scandinavian "Konung" (king).

The Balts constituting a suigeneris microcosm, on the confines of the then colossal macrocosm of the ancient classical world, were first "discovered" on behalf of the latter by Phoenician, Phrygian, and Etruscan sea traders, who, in search of that precious commodity, amber, found them living in happy oblivion, apart from the great centers of Mediterranean civilization. Later came the Scandinavian Viking warrior-traders, the "Guesks" or "Greek-merchants", journeying down the Duna, the "Austrvaegr", to Byzantium, following the navigable rivers.

Later still came the North-German Hanseatics, ostensibly bringing light and culture, actually only a rapacious lust for conquest and oppression.

A traditionally religious people, the ancient Balts appear to have taken readily to Christianity.

Eventually, in the first and second decades of the thirteenth century, on the territories of the ancient Latvian and Estonian tribal kingdoms, the Livonian principality of the Holy Roman Empire was established, dedicated to the Holy Virgin as Terra Matris, while in Old Prussia, the Terra Petri, the Teutonic Knights became the rulers. The Emperor Frederick II the Hohenstauffen, in 1224, granted the converted Balts citizenship and all rights and freedoms of the citizens of the Holy Roman Empire.

Meanwhile the Lithuanian kings, Mindaugas, Vitenis, Gediminas, his sons, Keistutis and Algirdas, and grandsons: Jagaila and Vytautas succeeded in setting up a great Lithuanian Empire, in which various White Ruthene and Ukrainian principalities coalesced under the protective overlordship of the Lithuanian kings, against the rising menace of the Tartars. But soon the German Drang nach Osten became more pressing.

(To be continued)

NEUŽMIRŠKIT 3c

Rašydami Dirvos Redakcijai, Administracijai ar Agentūrai kokius paklausimus, visada įdėkit už 3c pašto ženklelį atsakymui. Tas būtina.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Mahavotojas Popieriutojas

Apkainavimas ar patarnavimas reikalauja jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St. Telefonas: POrtmac 6899

Muzikos Pamokos Jaunimui MUSICAL INSTRUCTION

on CLARINET and SAXOPHONE
POLKAS, SWING MUSIC, and CLASSICAL
Also Orchestra available for dances, weddings, etc.

Call EDDIE PLATT

HE 2996 or HE 9494

Wilkelis Funeral Home PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 9292

OHIO'S BIGGEST WEDDING DRAWS 15,000 GUESTS

One of the biggest weddings in Ohio this year will be that of Miss Helen Schulz and Hugo K. Fobell, of Cleveland, who will be married Saturday evening, September 11, at the 66th annual Cleveland Food and Home Show in Cleveland Public Auditorium before an audience of 15,000 guests.

The Food Show wedding has been a traditional event in Cleveland for twenty-four years. Miss Schulz, this year's bride, is employed in the packing department of the Thompson Products Co., and Mr. Fobell, the groom, is a well known home builder of Cleveland.

The above picture shows the happy bride and groom with Walter W. Knight, manager of the Food Show, on right, extending his congratulations.

How to Help the Displaced Person Come to America

BEFORE any displaced person or D. P. family can come to the United States, assurance must be given that a home and job are available immediately upon arrival here. Home and job opportunities must be assured. Job opportunities must be within reasonable proximity to housing opportunities.

The present displaced persons law makes provision for the entry of the following people to this country:

205,000 D. P.'s who have registered in Germany, Austria, and Italy prior to December 22, 1945. They may come in the following categories over a two year period.

At least 40 percent must come from Lithuania, Estonia, Latvia, or Poland, east of the Kurzon Line, — Ukraine.

At least 30 percent must have an agricultural background or be willing to work as farmers once they have arrived in this country.

2000 must be Czech or Slovak refugees who fled from the present Czechoslovakian government.

3000 must be orphans under the age of 16 years.

Priority is given to relatives, farm workers, domestic help, construction, clothing, and garment workers, and persons possessing special educational, scientific, technological or professional qualifications.

Transportation expenses of D. P. coming to U. S. A. from the camp to the shores of America will be paid by International Refugee Organization (I. R. O.).

After their arrival to U. S. port, further inland transportation has to be paid by relative or friend.

Our office in due time will communicate about the time of arrival and cost of transportation.

According to the law "eligible displaced person" means a displaced person as defined — One who on or after Sept. 1, 1939, and on or before Jan. 1, 1948, was in Italy or the American sector, the British sector, or the French sector of either Berlin or Vienna or the American zone, the British zone, or the French zone of either Germany or Austria.

This law does not apply to dis-

placed persons who have already migrated to England, Canada, Australia, South America, Sweden, Denmark or other countries.

No displaced person will be permitted to come to U. S. A., unless they have special invitation. Even if you have sent an affidavit, you must fill out a form by which you guarantee a job and a place to live. We will send our invitation to respective person or family, if you will fill out our blanks. Forms may be obtained at the United Lithuanian Relief Fund of America. All the forms must be filled out and returned immediately to the United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, New York. Telephone: EVERgreen 7-1422 and 1423.

Please, do everything you possibly can in securing homes and finding suitable jobs for these unfortunate people.

PARDUODAME Ukės Produktus

Tomatės, Saldūs Kornai, Grietinė, Lietuviški Sūriai. Tomatėms atsivežkit savo kašes. Vėliau turėsime žieminių bulvių pardavimų.

PR. ir ROZALIJA SANKALAI
Chesterland, Ohio
Tarp Mayfield ir Chardon Rd.
ant Caves Road. (37)

ŽMONĖS IŠ VISŲ PASAULIO KRAŠTŲ

atvyko ir apsigyveno Clevelande, taupė ir dėjo pinigus į Society for Savings Bank, ir tūnėjo kaip jie augino jiems nuosimčius.

Society Savings

Public Square
Tai Zmonių Bankas ant
Isteigta 1849

Tėmykit Gatavai Jusų Pasirinkimui

Naujų Rudeninių Stilių Vyrams ir Vaikinams SKRYBĖLĖS

Naujausių pavidalų ir spalvų. Kainos po \$3.45 ir 7.00

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS NAUJŲ RUDENINIŲ APRANGALUI REIKMENŲ, taipgi

Vyrams ir Vaikinams KELNĖS

★ DYKAI! Mes duodam Eagle Stamps su kiekvienu pirkiniumi. ★ Čia iškeisime Jusų Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave.

Atdara Vakaraais